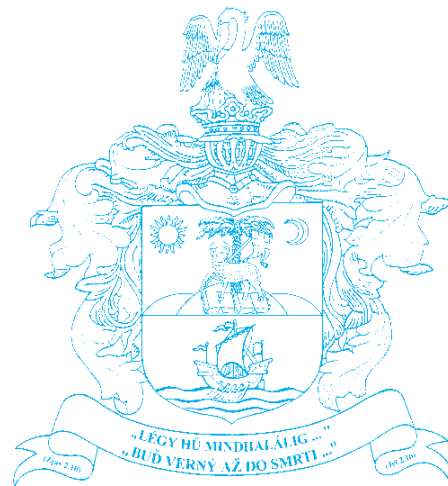

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXII. évfolyam

1. szám

Komárom, 2011. január

Ára 35 cent

A KAPOTT IDŐ: NAGY LEHETŐSÉG!

Ismét vége lett egy esztendőnek, s elkezdődött egy új. Isten megengedi nekünk, hogy az ő teremtett rendje alapján számláljuk a napokat és az esztendőket (*1Móz 1,14*). Viszont nem mindegy, hogy amikor ezt tesszük, mi van gondolataink háttérében.

A mikor azt mondjuk, hogy ismét *elmúlt* egy év, akkor belénk nyilall a gondolat: lassan minden esztendő elmúlik felettünk. Ami nagyon ijesztő, mert a végre emlékeztet. De ha azt mondjuk, hogy ismét *eltelt* egy év, akkor ez előrevetíti azt a meggyőződést, hogy Isten teremtett rendjébe illeszkedik az életünk, amelyben még az idő is meghatározott, kimért tényező; és lassan betelik az idő, amelyet Isten adott a világ számára. S mikor ez megtörténik – akár az egyén, akár a világ életében –, akkor Isten cselekszik, hogy továbbvigye, véghezvigye mindazt, amit velünk és a teremtett világgal kapcsolatban eltervezett. Teszi ezt akár úgy, hogy szólít és betölti ki-ki életét, s éveink lejárnak, akár úgy, hogy a világ ideje telik ki, és szemmel láthatóvá válik az ő örökkévaló hatalma, s nem lesz többé tükör általi, homályos a látásunk. Viszont Jézus tanítása alapján tudjuk, hogy arról a napról és óráról senki sem tud, csak az Atya egyedül (*Mt 24,36*).

Márk evangéliumában Jézus ilyen betelt időről szól, amikor azt mondja: „*Betelt az idő, és elközelített már az Isten országa: térjetelek meg, és higgyetek az evangéliumban*” (*Mk 1,15*). Ez egyrészt azt jelenti, hogy eljött az Istentől rendelt idő arra, hogy Jézus Krisztusban megjelenjen az Isten országa. Tehát – ahogy Kálvin írja kommentárjában – „*Isten maga vette át a maga népének kormányzását, ez pedig a teljes és tökéletes boldogság*” (*Evangéliumi harmónia I., 152. o.*). Mivel ez valóság, ennek mindig örvelezhetünk, amikor Isten megengedi, hogy egy új esztendőt kezdhetünk.

Másrészt ez egy általános kihívást jelent: megtérni és hinni az evangéliumban. Az átadott életű ember számára természetes az a folyamat, ahogy egy életidő alatt, az eltelt esztendők folyamán Isten az ige által olyan felismerésekre juttatja,

amelyeket nem hagyhat figyelmen kívül, mert Isten igazsága az. Aki nem szégyelli a Krisztus evangéliumát, annak Isten igazsága kijelentetik hitből hitbe. Az igaz ember ebből a hitből él (*Róma 1,16–17*). Ez annyit jelent, hogy életünk történéseit, a mindennapok megoldásra váró problémáit, döntéseinket az evangélium fényébe helyezzük, s az Isten által mutatott utat fogadjuk el igaznak. Ehhez szabjuk életünket, s naponként önvizsgálatot tartunk, hogy saját indulatból vagy a Krisztus evangéliuma alapján hoztuk-e meg a döntést, választottuk-e a megoldást, kerestük-e a járható utat.

Vállaltuk-e mindazt, ami az evangélium megvallásával, Krisztus keresztyének hordozásával jár? Hajlandóak voltunk-e vállalni a nehezebb részt, amely esetleg veszteséggel jár, de az Isten igazsága tükröződik rajta? Egyszerűen, vállaljuk-e önmagunkat református magyar (szlovák) keresztyénként, akik életvitelükben, életük irányultságában, szolgálatkészségben,

a mindennapok és a jövő iránti reménységben a Krisztus evangéliumát tartják meghatározónak?

Ezáltal ugyanis felértékelődik az élet – a múlt örökségétől kezdve a jelen dolgain keresztül a jövőendő biztos valóságáig. Ezért nem mindegy, hogy ezt az ajándékba kapott új esztendőt mivel fogjuk kitölteni. Az Isten országának „betelt ideje” arra figyelmeztet, hogy szakadjunk el a gyümölcstelen cselekedektől, bölcsen járjunk, s értsük meg, mi az Úr akarata (*Ef 5,11.15.17*).

Ebben az esztendőben is sok komoly döntést kell majd hoznunk nem csak egyéni és családi életünkben, de egyházi és társadalmi forgolódásunk kapcsán is. Ne tagadjuk meg református keresztyén értékeinket, hanem vállaljuk azokat mindennemű megmérettetés alkalmával! Tudván azt, hogy az idő betelik, s annak évekre bontott történelmi részai teljes képét adják majd életünknek, amely megítélésre kerül az örökkévaló időben. S akik így sáfárolnak a földi, behatárolt időben, az örökkévalóságban elnyerik majd „*a dicsőség hervadhatatlan koszorúját*” (*1Pt 5,4*).

Fazekas László

Miklya Zsolt

FORDULÓ

*Fordult-e valóban?
Vagy csak észrevétlen,
ahogy eddig mindig,
elröpült egy év.*

*Mit sem sejtve arról,
hogy az égi színfal
villantja ezredik
petárda-tüzét.*

*Ám ahogy ellobban,
mintha kifulladásra,
az ég is közömbös
feketére vált.*

*Míg a földön éppen
egy hullámpapíron
hajléktalan fordul
jobb felére át.*

*Balról jobb felére,
és a fal felől s az
aluljáró torkán
jéggel hűt a lég.*

*Ezrediket pislant
neonfény szemével,
és üres palackra
kulcsolja kezét.*

Az ÚR színe előtt

Uram, Te jól látod, hogy itt még sivatagban és szorongva élünk, és mindig vigaszra van szükségünk. Légy mindig mellettünk mint minden barátok feletti barátunk. Kísérj bennünket minden utunkon, és ne hagyj minket magunkra egyetlen lépésünk-nél se. Emelj minket egyre feljebb az érzékek szétszórtságából, a világ zűrzavarából és nyugtalanságából. Örködj, Uram, hitéletünk felett, hogy tőled sose tévelyedjünk el. Add, hogy napról napra bizalmasabbak legyünk veled, hogy így egyre jobban ismerjük a Te elgondolásodat. Ha a szenvedés sivatagán vezetsz minket, Te magad jössz velünk. Biztosan lépkedhetünk a Te csodálatos útaidon, mert jó, áldásos véget érnek; azokat, akiket fel akarsz emelni a dicsőségbe, előbb lefelé, a szenvedések völgyeibe vezetted. **Ámen.**

C. H. von Bogatzky

ÚJ ÉV

Hozz reánk víg esztendőt! Nem kérünk se kicsi, se nagy csodát, Uram! Ha megengedsz, nem kunyerálunk adósság-engedést, a világlottót sem akarjuk megnyerni, és közös magyar-japán határra sem vágyunk.

Semmi lényegtelen, Uram!

Víg esztendőt kérünk, hogy derűvel tudjuk fogadni a sike-reket, a gondokat és a sérelmeket, hogy mosolyogni tudjunk rosszakaróinkra még a kezünkkel is, amikor békejobbként nyújtjuk nekik. Hogy gyönyörködni tudjunk vidám barátainkban és családunkban, a szépséges világban, melyben örö-möd telik, hogy ujjongó szívvel értsük Szent Fiad örömhírét, mert hiszen boldogságra alkottál minket.

(Szabó Gábor)

„Hozz reá víg esztendőt”

Sors: hangsúlyos ez a szó, valóban. Azt is jelenti: egész va-lótokban, minden előző meghatározottságotokból ki tud vál-tani, meg tud váltani Jézus. A gének, hormonok, agysejtek továbbra is működnek, teszik rendelt dolgukat, de az egész emberlét bekerül az új áramkörbe – veszi a Szentlélek ajándé-kát.

Így erőt kap arra, hogy úrrá legyen ösztönei felett, beideg-zett szokásai felett, beszűkült gondolkodása felett. Úrrá lesz sorsa felett. Új ember lesz, krisztusi ember. Sorsa feletti sza-badságának titka nem önerőlködéseiben, nem tréningjeiben rejlik, hanem abban, hogy „isteni természet részesévé” lesz. Ez a győzelmes isteni erő segíti arra, hogy fölszabaduljon a sorskényszerek alól. Ez hoz rá végre „víg esztendőt”.

Mindez ugyanúgy érvényes az egyénre, mint a társadalom egészére. Népünk sorskényszerek alatt él, és ebből nincs más kiút, mint a Lélek kiáradása az egész népre. A mi szolgálá-tunk: egyengetni a Lélek kiáradásának útját.

(Farkas József)

Az öröm tízparancsolata

1. Minden reggel hűsége-sen kérd Istentől az örö-möt.
2. Mosolyogj és tanúsíts nyugalmat kellemetlen helyzetben is.
3. Szív-ből ismételgesd: „Isten, aki engem szeret, mindig jelen van.”
4. Szüntelenül törekedj arra, hogy csak a jó olda-lukat lásd az embereknek.
5. Könyörtelenül tized el magadtól a szomorúságot.
6. Kerüld a panaszkodást és a kritikát, mert ennél semmi sem nyomasztóbb.
7. Munkádat örömmel és vidáman végezd.
8. A látogatókat mindig szívesen, jóindulattal fo-gadd.
9. A szenvedőket vigasztald, magadról felejtkezz el.
10. Ha mindenütt az örömet terjeszted, biztos le-hetsz benne, hogy magad is rátalálsz.

(Gaston Courtois)

Jékely Zoltán

ESZTENDEINK

*Szántottunk szép szenvedéssel,
Boronáltunk békességgel,
Vetettünk könnyhullatással,
Nem arattunk nagy vígsággal.
Ugye, nem hazug az Írás,
Hogy megtérül mind a sírás,
S kik könnyhullatással vetnek,
Nagy vígsággal aratnak.*

A református egyház számára a beszéd, a szó, az Ige mindig meghatározó erővel bírt. A mi közösségünk nem az ájtatos szemlélődést, nem a misztikus egybeolvadást, nem is a történelemben való részvételt tartotta a hit megélése alapjának, hanem a szót, az Igét. Az érthetően hirdett isteni útmutatás, a hirdetett isteni akarat befogadása és megélése a mi hitünknek nagyon fontos tényezője.

Napjainkban társadalmunkban a vizualitás, a képi megjelenítés egyre inkább előtérbe kerül. Ez is komoly kihívás a bizonyágtévők számára, de nem erről szeretnék írni. Inkább arról, hogy a nyelv, az anyanyelv mennyire fontos hitünk megélésének szempontjából.

Október 15-én és 16-án volt egy konferencia Komáromban, mely a felvidéki magyar nyelvhasználat, kulturális értékeink ápolásával és a politikai érdekvégyesítéssel foglalkozott. A rendezvény A Szlovákiai Magyarok Kerekasztala III. Országos Konferenciája címet viselte. Programja nagyon gazdag volt, nem szándékozom az egészről beszámolni. Két témakör azonban nagyon megragadta a figyelmemet. Az elmúlt években kutatás folyt a szlovákiai magyarok nyelvhasználatával kapcsolatosan. Az eredmények elszomorítóak. A magyar nyelv még a magukat magyarnak valló családoknál is egyre inkább kiszorul az életből. Szomorú tapasztalat, hogy kórházakban, hivatalokban, postán, autóbusszon jegyvásárlásnál két magyar is szlovákul beszél egymás-

A félelem lelke vagy az élet lelke?

hoz. Ezt a kutatási eredményt nagyon sok saját tapasztalattal tudná alátámasztani ki-ki, aki odafigyel.

Ugyan a konferencián nem hangzott el, de szeretném elmondani, hogy református egyházunk sem mentes ettől a jelenségtől. Nem csupán a közéletből szorul ki az anyanyelvünk, hanem ez a gyakorlat sajnos az egyházban is megjelent. Vannak olyan reformátusok, akik már az egyházat is valamilyen állami hivatalnak vagy szolgáltató intézménynek tekintik, és nem a gyülekezet nyelvén akarják a kapcsolatot tartani. Elszomorító, hogy sokan elvárják, hogy az egész gyülekezet – a lelkészszel együtt – alkalmazkodjon az ő igényeikhez. Megfelelnek arról, hogy a református egyházban semmi sem a szolgáltatás szintjén van, hanem minden gyülekezeti alkalom keretén belül történik. Ezért érthetetlen azok számára, akik az egyházban mint közösségben gondolkodnak, hogy hogyan léphet fel valaki olyan igénnyel, hogy ha egy gyülekezet nyelve magyar, ő az esküvőt, a keresztlőt, esetleg a feltámasztás reménységének a hirdetését kizárólag szlovák nyelven szeretné. Az pedig még inkább érthetetlen, ha egy lelkész a látszabékesség kedvéért egy magyar gyülekezetben az ilyen igényeket kiszolgálja. Sok esetben hűtlenek vagyunk az Úrtól kapott örökséghez...

A másik téma, amit meg szeretnék említeni, az a májusi népszámlálás. Nagyon

fontos, hogy mindenki, aki reformátusnak tartja magát, a népszámlálási íven be is jelölje hovatartozását. Tíz évvel ezelőtt majd 110 ezer református élt a Felvidéken. A húsz évvel korábbi adatokhoz viszonyítva a mi egyházunk mutatta ki a legnagyobb növekedést. Nagyon jó lenne, ha a gyülekezetek, a presbitériumok, a lelkészi hivatalok, az Egyetemes Egyház, az egyházi médiumok fokozott figyelmet szentelnének ennek az eseménynek, és minden egyházunkhoz tartozót el tudnánk érni.

A vallási közösséghez tartozás mellett a nemzeti hovatartozásra és a leggyakrabban használt nyelvre is rákérdeznek majd. Merjük bátran vállalni hovatartozásunkat! A magyar nyelv és kultúra egy Istentől kapott csodálatos ajándék. Ismerete, használata, a vele való élés hatalmas előny és egyáltalán nem hátrány, mint ahogyan ezt az ellenérdekeltek sugallják. Több mint ezeréves államiságunk a Kárpát-medencében, irodalmunk, kultúránk, reformáció kori Bibliánk és az Ige által meghatározott magyar református egyházunk, az egyesülés folyamatában élő jelenünk mind-mind olyan kincset jelentenek, melyről hitem szerint csak tudatlanság vagy félrevezettség okán mondanak le az emberek. A kapott drága kincset őrizzük meg, és éljünk vele, mert nem a félelem lelkét kaptuk, hanem az életét!

Géresi Róbert

Felmérték a cigányok társadalmi betagolódását

A Szlovák Tudományos Akadémia Etnológiai Intézete pártatlan, érdekes és tanulságos felmérést készített: megvizsgálta a szlovákiai cigányok közötti keresztyén missziót és a misszionált közösségek társadalmi betagolódását, feltérképezte a misszió tevékenység és a betagolódás sikeressége közötti összefüggéseket. A 2010-ben készült felmérés pontos címe: *A romák szociális betagolása vallásos neveléssel (Sociálna inklúzia Rómov náboženskou cestou).*

A vizsgálatot tizenkilenc szakképzett munkatárs végezte százharminc helyen. A munkában tizennégy bejegyzett és öt, a bejegyzést nélkülöző egyház és vallási közösség vett részt. Közülük mindre jellemző a feladathoz való önzetlen, jóindulatú, türelmes hozzáállás és a cigány közösségekben való folyamatos jelenlét. Volt rá példa, hogy a missziót végző személyek a misszionált közösségekben laktak.

A kérdőíves felmérés, a 270 beszélgetés, az érintettek minél tágabb környezeté-

nek megszólaltatása (a misszionált cigányok, a misszió kívüli cigányok, a település polgármestere, a környék nem cigány lakosai stb.) árnyalt képet adtak arról, hogy Isten igéjének hirdetése miként hat az emberekre, ha azok cigányok. Isten igéje pedig csodát tett és tesz: életek változnak meg, szokások tűnnek el, alkoholes drogfüggés szűnik meg egyik pillanatról a másikra, az uszorakamat elveszíti a háttérét, családok élete rendeződik, felelősségteljes viszony alakul ki a házasfelek között, a gyerekek célt látnak maguk előtt, nő a tisztaság. Isten munkájának rengeteg gyümölcsét hosszan lehetne sorolni.

De térjünk vissza a vizsgálatokhoz. A célcsoportban a misszionáriusok által felvetett tanítási területeken a világi életben is kedvező változás állt be. Azokban a dolgokban, amelyekről a hitre nevelés során nem esett szó, az eredeti helyzet továbbra is megmaradt. Például, ha a misszionárius szólt a tanulás fontosságáról, javult az iskolalátogatás, sőt az iskolába való felkészülés is jobb lett. De ha például az alkoholizmus romboló hatásáról nem esett szó,

akkor a gyerek ugyan szívesen járt iskolába, de az édesapa és az édesanya továbbra is gyakran volt részeg. Általában javult az családok pénzgazdálkodása, jobb lett az emberek kifejező- és beszédkészsége, a közösségükön kívüli világgal könnyebben tudtak kapcsolatot teremteni és fenntartani stb.

A felmérést uniós pályázatból fedezték, ezért kellett az eredményeket számszerűsíteni. A program alatt tizennégy szociális magatartási mutatót követtek, s a hitre nevelés következtében a mutatók mindegyike legkevesebb 80 százalékkal javult.

Mivel kétségtelen, hogy a cigányok szociális felzárkóztatásában a keresztyén hitre való neveléssel összevethető eredményt más mód nem tud felmutatni, bízunk abban, hogy ezt a tényt a fennálló pályázati rendszert működtető és felügyelő állami intézmények messzemenően figyelembe fogják venni: a cigánymisszióval foglalkozó felekezeteknek lehetővé teszik, hogy eredménnyel pályázhassanak a cigányság szociális felzárkóztatását szolgáló pályázati kiírásokon.

Batta István

Már kisgyermekként hallottam a bűnről, amikor Balla Rebeka diakonissza testvér az árvaházban a *Tamás bátya kunyhója* című könyvből esténként egy-egy fejezetet felolvasott nekünk, kicsinyeknek. Annyira együtt éreztünk a szenvedő rabszolgával, hogy gyakran sírva is fakadtunk.

A felolvasások szünetében arra figyelemztetett bennünket Rebeka testvér, hogy mi is rabszolgák vagyunk: a bűn rabszolgái. Amikor rosszak vagyunk, akkor a bűn uralkodik rajtunk; Isten azonban meg tud szabadítani ebből a rabságból – magyarázta nekünk. Ezért küldte el az ő Fiát, Jézus Krisztust, hogy megváltson minket bűneink rabságából. Ezt akkor még nem értettem, hároméves voltam. Később azonban egyre világosabbá vált előttem, hogy én is bűnös vagyok. Megváltozott imádságom tartalma, időnként bűnbocsánatért is imádkoztam. De igazi bűnbánatra és megtérésre csak később jutottam el.

Elkezdtem olvasni a konfirmációmrá kapott Bibliámat, s egyre több bűnömöt láttam meg, amik kezdetben csak bántottak, de később egyre jobban kezdtek mardosni. Nyugtalan lettem, kerestem a megoldást. Ekkor került kezembe Pietilä Antti Jaakko, a helsinki egyetem teológiai tanárának *A bűn mardosása és az Isten békessége* című könyve (fordította Viljanen Pál kontiolahti lelkész, kiadta a Harangszó 1942-ben, Győrben). Ez a könyvecske Finnországban jelent meg 1932. június 17-én. A szerzője hosszú ideig tartó, nehéz betegségéből lábadozott hazánkban. Olyan dolgok történtek ekkor vallásos életében, amelyek lelki fejlődésében egy új korszakot indítottak el. Szerette volna, ha az általa megtapasztaltak visszhangra találnak magyar testvéreinek szívében is. És én arra vágytam, hogy az én szívemben is. Ez meg is történt. Erről szeretnék most bizonyosságot tenni.

Sorsom szinte azonos volt az íróéval. Súlyos tüdőbetegségem miatt reménytelennek láttam helyzetemet. Csak Isten gyógyító kegyelmében bíztam. Egyévi orvosi és egyhónapos szanatóriumi kezelés után lényegesen javult az egészségi állapotom, s kis idő múlva meg is gyógyultam. Ragaszkodtam e könyv tanulmányozásához, hogy lelkiileg is meggyógyuljak.

A könyv fordítója szerint a könyv egy darab finn „kenyér” volt a magyar testvérek szeretetért. Erre a darab kenyérré én is vágyakoztam, mert szükségem volt rá, ezért nagy figyelemmel kezdtem olvasni. Örömmel lepődtem meg a szerző elszávan: „Ez a kis könyvecske csak azoknak az embereknek való, akik roskadoznak bű-

Hogyan jutottam el bűneim mardosásától Isten békességének elnyeréséig?

neik miatt...”, és ezt követi egy csodálatos Ige: „Várván vártam az Urat, és hozzám hajolt, és meghallgatta kiáltásomat. És kivont engem a pusztulás gödréből, a sáros fertőből, és sziklára állította fel lábamat, megerősítvén lépteimet” (Zsolt 40,2–3).

Már a könyv olvasásának a kezdetén arra döbbsentem rá, hogy a büntudat az élet legkeservesebb ténye. Éreztem, mert ez a lélek megromlása miatt fájdalmat, nyugtalanságot és boldogtalanságot okozott. Lelki életem kiegyensúlyozatlan volt, szerettem volna megszabadulni bűneimtől. Az imádság ugyan valamit enyhített a feszültségemen, de nem oldotta meg a bűneimtől való szabadulásomat. Nem volt lelki békességem, sem reménységem Istenben, mert a terhet egyedül viseltem. Én is fájó érzéssel csatlakoztam a zsoltaíróhoz: „Bűnöm miatt roskadoz erőm, és kiasznak csontjaim” (Zsolt 31, 11b). Úgy éreztem, nagy katasztrófát jelent számomra, ha nem tudom idejében és megfelelő módon legyőzni a bűn mardosását, de hamarosan rájöttem, hogy a saját erőmből nem tudok megszabadulni tőle.

Keresni kezdtem az Istennel való békesség útját. Ezt Jézus felhívása világosan meg is mutatta számomra: „Térjete meg, mert elközelgetett a mennyeknek országa” (Mt 4,17b). Ez azt jelentette számomra, hogy a bűneimtől való megszabadulás és az üdvösségem a legkisebb mértékben sem tőlem függ, hanem az Isten kegyelméből való ajándék. Rájöttem, hogy ha az emberi érdem ki is van zárva, a megtérésre való felhívás számomra is rendületlenül fennáll. Ezt hirdette Keresztelő János (Mt 3,2), Jézus és az apostolok is. A Biblia sok helyen beszél a megtérésről (Mt 13,15; 18,3; ApCsel 3,26; 14,15).

Az evangéliumban néhány különleges esettel is találkoztam, amelyekben Jézus az ő megváltói hatalmával a bűnbocsánatot, az Úrtól való üdvösséget hirdette. Ilyen a kapernaumi gutaütött ember esete. „És látva Jézus azoknak hitét, monda a gutaütötteknek: Bizzál fiam! Megbocsáttattak néked a te bűneid” (Mt 9,2). A gutaütött megtért, bűnei megbocsáttattak, és visszakapta egészségét is. Ugyanez a helyzet a Bethesda tavánál levő embernél is (Jn 5,1–14). Elhangzik Jézus kérdése: „Akarsz-e meggyógyulni?” Majd utána feladat is ad: „Vedd fel a te nyoszolyádat, és járj!” Neki magának is akarnia, igyekeznie, engedelmeskednie és bíznia kellett. A béna bűneiről csak a templomi találkozáskor beszél Jézus: „Íme meggyógyultál; többé ne vétekezzél, hogy rosszab-

bul ne legyen dolgod!” A testi gyógyulás után lelki gyógyulásra is szüksége volt. Zákeusnak eleven bűnbánata és határozott akarata volt, hogy jóvátegye hamisságát (Lk 19,1–8). Erre Jézus válasza: „Ma lett üdvössége ennek a háznak... Mert azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett” (Lk 19,9a–10). A megtérő ember legvilágosabb példája a Jézus lábainál ülő bűnös nőről szóló elbeszélés (Lk 7,36–50). Jézus szava itt is világosan biztat: „Megbocsáttattam néked a te bűneid... A te hited megtartott téged. Eredj el békességgel!”

Mindezekből megértettem, hogy a megtérés bűnbánatot, bűnünk teljes bevallását jelenti és azt, hogy az ember minden gonoszságát bizalommal tegye le Isten kezébe. A továbbiakban a kegyelemre való határtalan, feltétlen támaszkodás szükséges azzal a bizalommal, amelyet Jézus isteni szeretete szül a megnyíló szívben.

Ez a könyv tehát elem tárta az Isten békességének útját. Rámutatott arra, hogy a szívem teljes megtisztítását csak Isten Lelkének tisztító ereje végezheti el. Észrevettem, hogy a bűnmardosásom idején történő látogatása arra intett, hogy meg akar állítani, tanítani akar, teljes fordulat új életet kíván számomra teremteni. Éreztem, hogy az Isten keze megérintett és az ő Lelke hatott rám. A lélek üdvösségét mindennél drágábbnak láttam, és szívem így kiáltott fel: *Itt vagyok Uram, végre ki akarom nyitni szívemet teljesen, mindent elmondok, ami szívemet nehezíti. Fogadd el, óh Uram, az én marcangolt szívemet, és gyógyítsd meg azt!*

Elkezdődött a bűnvallomásom. Elősorakoztak bűneim, amiket ki kellett mondanom, míg végül saját dicsőségemből nem maradt semmi. Ezután vártam, hogy az Úr szóljon, és szólt is: „...megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet... kegyelemmel és irgalmassággal koronáz meg téged” (Zsolt 103,3-4b). A bűn megkínzott rabszolgájából megszabadított ember lettem. Szívemnek teljes hálájával köszönöm az én mennyei Atyámnak az ő megváltó szeretetét. Azóta arra töreksem, hogy az Őt szolgáló életem mindenki előtt nyilvánvalóvá legyen. Ehhez kérem naponként az én mennyei Atyám kegyelmes segítségét. Csak így tudok igazán győzelmes lelki életet élni, ez teszi boldoggá földi életemet. Sokaknak kívánom ezt a mennyei boldogságot!

Szenczi László

Gyönyörűség kézbe venni az egyszerűsítve Instrukciónak nevezett Kálvin-mű első teljes magyar fordításának faksimile kiadását, amely a *Bibliotheca Hungarica Antiqua* sorozat XLIII. darabjaként kelt új életre.

Örvendetes, hogy van kiadó, amelyik felvállalja a múlt illetén éltetését, akár csak az, hogy van még manapság is igény avitt dolgokra. Annál is inkább, mivel a leginkább hozzáférhető, a *Református egyházi könyvtár* sorozatában 1909-ben, Kálvin születése 400. évfordulójára kiadott (illetve holland támogatással 1994-ben ismét megjelent), Ceglédi Sándor nagysallói lelkész és Rábold Gusztáv hajdúböszörményi főgimnáziumi tanár tolmácsolta kötet előszavában a következőt olvashatjuk: „Kálvin főművének utolsó teljes kiadását Szenczi Molnár Albert fordította először magyarra s adta ki 1624-ben Hanauban. E tiszteletreméltó fordítás... nyelvezeténél fogva sem alkalmas arra, hogy Kálvin gondolatainak korunkban megfelelő tolmácsul szolgálhasson.”

Amint az idézetből kiderül, az „idejétmúlt” magyarítás elkövetője Szenczi Molnár Albert, akinek az életműve legjelentősebb opusáról van szó. Bethlen Gábor meghagyásából állt bele oppenheimi rektorkodása idején, 1618 után a nagy mű átültetésébe, ami egyébként nem okozhatott neki gondot, mert „Kálvin János tanítása-

Az keresztényi religióra és igaz hitre való tanítás

ival teljes egészében azonosulni tudott”. A megállapítás P. Vásárhelyi Juditnak a könyv csatolmányaként olvasható kis tanulmányából való (a másikat Szabó András irodalomtörténész írta), amely eligazítást ad a fordításra és keletkezési körül-

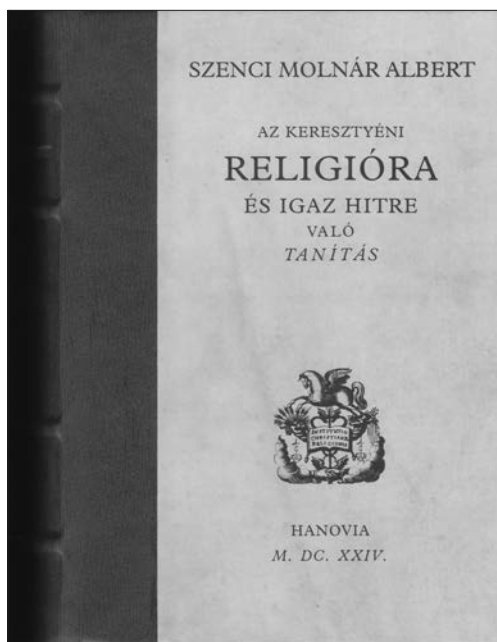
derweisungot ültette át magyarra; ami egyáltalán „nem jelenti azt, hogy nem ismert volna más korábbi és más nyelvű változatokat is”.

És arra, hogy az ódon magyar szöveg miként is néz ki, hadd álljon itt egy idézet

az előszóból. A szerző, Kálvin János érdemét így adja tudtul: „...ez *Keresztényi Religiora tanito könyvet huszonöt esztendő s korában írta Basileában, 1536. esztendőben, melyet osztán gyakran megöregbitett, miglen végre 1549. esztendőben* [bizonyára a nyomda öröge, valójában 1559 – A. K. B.], azaz, halála előtt öt esztendővel, ez formára rendelt és szabott az mellyben most vagyon Deakul és egyéb nyelveken.” Így néz ki a nyelvezet mai betűkkel átírva, de a régies betűk ne riasszanak el senkit, hisz olvasásukban rövid idő alatt nagy gyakorlatra lehet szert tenni. De ha valaki esetleg mégsem akarna megbirkózni földünk szövegével, sem a másik említett, közel háromszáz évvel későbbi fordítással, eláruljuk, hogy Buzogány Dezső kolozsvári teológiai tanár dolgozik az Institutio legújabb fordításán...

A. Kis Béla

(Balassi Kiadó, Budapest 2009)

ményeire vonatkozólag. Cseppet sem melleleg megtudhatjuk belőle, hogy Szenczi Molnár nem az eredeti latin művet, hanem német fordítását, az ún. Un-

Bibliai iránytű

A *Bibliai iránytű* az 1975-ben megjelent, 1990-ben revideált protestáns új fordítású Biblia szakaszcsimei segítségével egyfajta „tartalomjegyzéket” nyújt a Szentíráshoz. Az érdeklődő bibliaolvasó e füzet segítségével jobban eligazodhat a bibliai könyvek gazdag anyagában; megtudhatja, hol olvashat az általa keresett bibliai személyekről, eseményekről, témákról, vagy éppen mit hol talál az általa olvasott bibliai könyvben.

Bibliaiskolák diákjai, a Biblia tartalmát részletekbe menően ismerni kívánó egyetemi és teológus hallgatók, lelkipásztorok vagy érdeklődő gyülekezeti tagok mind haszonnal forgathatják ezt a kis könyvecskét. A füzet végén található név- és tárgymutató szintén az eligazodást és a gyorsabb keresést segíti.

(Kálvin Kiadó, Budapest 2010)

Feladvány

Hol van eltemetve Szenczi Molnár Albert?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **február 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A novemberi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint a kálvincsillagnak nyolc ága van.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban, mégpedig **Damko Valéria** (Reszte), **Halgas Ildikó** (Kulcsod) és **Varga Klára** (Komárom). Mindhárom a Barth breviárium című könyvet kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Az abaúj-tornai egyházmegyében, Kassától tizennégy kilométerre keletre, az Olsva bal partján fekszik Magyarböd. A legutóbbi, 2001-es népszámlálási adatok szerint 1150 lakosából 1088-an vallották magukat szlovák és 43-an magyar nemzetiségűnek. Vannak köztük római katolikusok, evangélikusok, sőt Jehova tanúi is, de a reformátusok még mindig jelentős százalékát teszik ki az ottaniaknak.

A múlt század elején a református felekezethez tartozott a falu teljes lakossága, s persze akkor még többségében magyarok voltak. Még huszonöt évvel ezelőtt is csak ritkán voltak szlovák nyelvű istentiszteletek, ma viszont már minden két nyelven zajlik. Az viszont pozitívum, hogy a jelentős számú roma lakosság lassan beépül a gyülekezetbe.

Megyesi László lelkipásztor – aki a nyolcvanas években került Magyarbödre – elmondta, hogy a község lakosainak a fele vallja magát még reformátusnak. Az egyházközség nyilvántartása szerint viszont a hatszázötven református közül csak 250–270 személy fizet egyházfenntartói járulékot, templomba pedig alig több mint tíz százalékuk jár. Figyelemre méltó viszont, hogy a közel négyszáz roma lakos közül az utóbbi időben már többen is csatlakoztak a református gyülekezetbe, amely – talán Kassa közelsége, illetve a magyar iskola hiánya miatt – már inkább szlovák nyelvű.

Amikor Megyesi László a nyolcvanas években fiatal lelkipásztorként a gyülekezetbe került, még csak elvétve, külön kérésre tartott szlovákul istentiszteletet, magyarul hangzott Isten igéje. A szlovák anyanyelvű hívek eleinte azt kérték, hogy havonta egy alkalommal szlovákul is legyen szolgálat a templomban. Mára viszont úgy alakult a helyzet, hogy annak örülhetünk, hogy vasárnapként a szlovák istentisztelet mellett még van magyarul is igehirdetés. A szlovák nyelvű alkalmon harminc-negyvenen vesznek részt, a magyar hívek pedig nemcsak hogy jóval kevesebben vannak a magyar nyelvű istentiszteleten, de a padsorokban többnyire már csak az idősebb gyülekezeti tagokat lehet látni – azokat, akik még tartják a magyarságukat.

Bibliaórák Magyarbödön csak a téli időszakban vannak, szerdán a szlovák, pénteken pedig a magyar hívek számára. A látogatottság mindkét esetben hét és

Már csak nevében magyar a Kassa közeli falu MAGYARBÓD NYELVET VÁLTOTT

tíz fő között mozog. A gyermek-istentiszteletek, a hittan és a konfirmációi oktatás viszont már csak szlovákul zajlik. – Ez azért is így van – mondja szomorúan a lelkipásztor –, mert az itteni családok túlnyomó többsége otthon is már csak szlovákul beszél. A középgeneráció ugyan elvétve még néha használja az elődök nyelvét, de a fiatalok, akik az iskoláikat már szlovákul végzik vagy végezték, már nehezen értetik meg magukat magyarul. Amióta megszűnt a magyar nyelvű oktatás a faluban (az ötvenes-hatvanas években), azóta egyre csökkent az érdeklődés a magyar nyelv használata iránt is.

Lassan felmorzsolódik a magyar nyelvű gyülekezet – summázza Megyesi László lelkipásztor a helyzetet, hozzá-

A szépen felújított magyarbördi templom téve, hogy amíg viszont lesznek magyar reformátusok Magyarbödön, addig lesznek számukra magyar istentiszteletek, bibliaórák. Félő azonban, hogy amikor majd az idősök már nem fognak tudni eljárni a templomba vagy eltávoznak az élők sorából, akkor megszűnnek a magyar alkalmak, s már csak szlovák nyelvű szolgálatok lesznek, mert csak azokra lesz igény. És bizony ez akár tíz-tizenöt év múlva valósággá is válhat – vetíti előre a magyar nyelvű gyülekezet gyászos jövőjét a lelkipásztor, aki a gyülekezet szlovák részét már jelenleg is hitvallóbb közösségnek tarja, mint a magyart.

A gyülekezet nemzetiségi összetételének változása mellett azonban ad némi vigaszt, hogy növekszik a falu lakossága. A városba költözött fiatalok visszatérnek a faluba, felújítják az egykori szülői házat. Ezért is gyarapodik a gyülekezet, ha nem is gyors ütemben, de lassacskán. Itt is kevés gyermek születik, házasságot csak elvétve kötnek a templomban, és keresztlőre is csupán két-három alkalommal kerül sor. Valahogyan már nem jellemző, hogy a fiatalok gyermeket vállalnak – mondja a lelkipásztor, aki elmondja, hogy a reformátusokhoz csatlakozott romáknál viszont nincs ilyen probléma.

Az viszont gondot jelent, hogy a gyülekezet elég nehezen fogadja be a romákat, egyfajta távolságtartás érződik irántuk a többiek részéről. Ezért ők nem is nagyon vesznek részt a karácsonyi, húsvéti, illetve más ünnepek alkalmával az istentiszteleteken, és már mutatkozik olyan igény a részükről, hogy nekik is legyen tartva istentisztelet. Mivel a romák szeretnek énekelni, így a lelkésznek az a terve, hogy az alkalmakon több vallási ének hangzana el, valamint bizonyoságtelemek is. Az olvasott és hirdett ige talán unalmas is lenne a számukra – véli a lelkipásztor, aki hozzáteszi, hogy a gyakorlatban azonban ez még nincs így, de szerinte ez már csak idő kérdése. Megemlítette azt is, hogy a közeli Ránkon az evangélikusok már tartanak a romák számára külön istentiszteletet, de közös alkalmakat is a közösség többi tagjával.

Az egyházközségnek nincsenek nagy tervei. A gyülekezeti termet szeretnék felújítani, hogy azt a fiatalokkal való foglalkozásra lehessen még jobban kihasználni. Az eszések miatt ugyanis beázott, a régi faburkolatot és a padlózatot is újra kellene cserélni. Anyagiakban ugyan nem bővelkednek, de ha a szükség úgy hozza, akkor a magyarbördiek nagyon áldozatkészek. A nyolcvanas években tatarozták a templom belsejét és külsejét, így még mindig jó állapotban van. Új vakolatot és festést kapott a belső tér, a padok is megújultak. Legutóbb a templomtorony és a rajta lévő csillag kapott új külsőt. A lelkipásztor reméli, egy jó ideig nem kell ezekkel a dolgokkal törődni, hanem csak a hívek lelki életével.

Iski Ibolya

Hálaadó Gyülekezet, kedves Testvéreim! Nekem adatott a lehetőség, hogy mindannyiunk nevében köszönhetem az iskolát; tehát szeretnék úgy szólni, hogy mindenki egyetérthessen szavammal.

Köszöntjük az iskolát – tizennyolc éves. Emberi mérték szerint nagykorúvá vált. És nagykorúságára szép, új ruhát kapott: egy szép iskolaépületet. Tizennyolc éves az iskola, s ebből a tizennyolc évből tíz év (az első tíz) rejtett élet volt: az iskola rejtett életű volt. Aztán hirtelen, váratlanul veszélyeztetett életűvé lett, és ebben a veszélyeztetett-életűségben kiderült, hogy ez egy élni akaró iskola. Ez történik a szemünk előtt, így látjuk a helyzetét. A gyülekezetnek, a pedagógusoknak, a nevelőknek az áldozatvállalását, készségét, mert ez a gyülekezet odaállt az iskola, az élni akaró intézmény mellé.

És Isten igent mond az életre, az élni akarásra. És mi is mindannyian igent mondunk, és igent mondhatunk az élni akarásra akkor is, hogyha a külső körülmények nem úgy alakulnak, ahogyan szeretnénk; de amint az ígihirdetésben is hallottuk, van valaki, aki uraknak Ura és királyoknak Királya. Van valaki, aki azzal biztatja és bátorítja az ő népét, hogy ha valami nehéznek tűnik számára, vigye hozzá, vigye elé. És ennek az iskolának van imádkozó háttér – sokszor a nehézségek tanítanak meg minket imádkozni, őszintén Isten elé vinni a mi ügyeinket és dolgainkat. De azt is megtapasztalhatta ez az intézmény, hogy Isten nem hagy feljebb kísérteni, mint ahogy azt elviselhetnénk.

Köszöntjük a nagykorúvá lett, a tizennyolc éves, szép új ruhát magára öltő iskolát! A zarándokok áldáskívánásával mondom köszöntésemet. Egykor zarándokok énekeltek ezt a zsoltárt Jeruzsálemben, a jeruzsálemi templom lépcsőin, a templom termeiben, udvaraiban, és valószínűleg otthonaikban is. Isten ígéje nincs helyhez kötve, ahogy az iskola sem csak az az épület, melynek házszáma és címe van, mert az iskola ott van azokban

Egy évvel ezelőtt a Kálvinista Szemle Olvasólámpa rovatában C. S. Lewis önéletrajzi könyvéről, az *Árnyékországról* írtam. Most pedig itt van *A Hajnalvándor útja*, a keresztyén író *Narnia krónikái* c. sorozatában megjelent könyve alapján készült film, amit gyermekeink kedvéért röviddel a bemutató után, decemberben megnéztünk a moziban, minek folyományaként újra C. S. Lewisszal foglalkozom.

Öt év telt el azóta, hogy vetíteni kezdték az ír születésű író által megálmodott birodalomról, Narniáról szóló történetet. Az első a sorban *Az oroszlán, a boszorkány és a ruhásszekrény*, a következő *A Caspian herceg volt*, karácsony előtt pedig a mozikba került *A Hajnalvándor útja*.

Nem tudom, mit kezdtem volna a történettel, ha nem látom az előző két részt, hogyha nem tudok a könyvsorozatról, ha nem ismerném a szerző életét, s nem kerestem volna tudatosan a történet keresztyén üzenetét. Ez foglalkoztatott már akkor is, mikor kijöttünk a vetítésről. A keresztyén szimbolikát ugyan meg lehetett találni, de csak akkor, ha nagyon figyelte rá az ember. Otthoni filmnézés alatt jobban kibontható a történet (ha valaki a látványért néz filmet, az nem biztos, hogy egyetért velem), készülök is rá, hogy újból megnézzük és közben beszélgetünk a kapzsiságról és a mértékletességről (persze nem túl didaktikusan).

Mert végül is hangsúlyos része a filmnek, hogy mennyire megkísérthető az ember saját vágyaitól, milyen könnyen áldozatul eshet önnön hiúságának. Bálványokká, sárkánnyá váltak, megmerevedtek a filmben, akik engedtek a csábításnak. A szereplőket – amint az az életben is történik – az „Achilles-pontjukon” éri

Legyen békesség falaidon belül!

az otthonokban is, ahol az iskolába járó gyermek otthonra talál, és az otthonokban, ahol otthonra talál, ahol otthona van a tanítónak, a pedagógusnak, ahol ott van a szívben a felelősség, ott van az imádkozó lélek.

Mi is zarándokok vagyunk. Nem tudjuk, mit hoz a holnap, sok minden változik ebben az életben, a világban. Nem tudjuk a következő napot sem. Egyet viszont tudunk és valljuk: az ég és a föld elmúlik, de Isten ígéje mindörökké megmarad. És azt is tudjuk – Isten kijelentette –, hogy ha valami felől ketten vagy hárman egy akaraton vannak, Isten meghallgatja a kérést és megadja azt.

Zarándokok vagyunk. Egykor a zarándokok így énekeltek: „*Örülök, ha ezt mondják nekem: Az Úr házába megyünk! Lá-bunk megáll kapuidban, Jeruzsálem. Jeruzsálem, te szépen épített város, részeid jól illenek egymáshoz! Oda járnak a törzsek, az Úr törzsei. Izráelnek szóló rendelkezés az, hogy ott magasztalják az Úr nevét. Mert ott állnak a bírói székek, Dávid házában székei. Kívánjatok békét Jeruzsálemnek! Legyenek boldogok, akik téged szeretnek! Legyen békesség falaidon belül, legyen boldogság palotáidban! Testvéreimért és barátaimért mondom: Békesség neked! Istenünknek, az Úrnak a házáért is jót kívánok neked!*” (Zsolt 122).

Különösen a zsoltár második részét szeretném köszöntésként elmondani az iskolának mindannyiunk nevében, mégpedig úgy, hogy Jeruzsálem helyett azt mondom, hogy iskola: *Kívánjatok békét ennek az iskolának! Legyenek boldogok, akik téged szeretnek! Legyen békesség falaidon belül, legyen boldogság palotáidban! Testvéreimért és barátaimért mondom: Békesség neked! Istenünknek, az Úrnak a házáért is jót kívánok neked! Amen.*

Szabó András

(Elhangzott 2010. október 24-én az Alistáli Református Egyházi Alapiskola felszentelésekor tartott hálaadó istentiszteleten.)

A Hajnalvándor útja

a kísértés. Edmund önértetére próbál hatni újból az első részből ismert fehér boszorkány, Lucy hiúsága sodorja veszélybe, s az (új szereplő) unokaöccsön a kapzsiság lesz úrrá, az arany látványa ejti rabul. De még Narnia hercegét, Caspian is megkísérti a hatalomvágy. Csupádon-csupa olyan helyzet, melyek által a szerző (jelen esetben a film) találóan ábrázolja az ember természetéből adódó, rosszra való hajlamot: „*Hiszen amit teszek, azt nem is értem, mert nem azt cselekszem, amit akarok, hanem azt teszem, amit gyűlölök*” (Róma 7,15).

Megjelenik Aslan is, a jóságos oroszlán [A jelenések könyve egyik látomásában (5,5b) Jézus Krisztus allegorikus képe épp egy oroszlán], akinek országába a film befejező részében Cinc vitéz, az egér (a történet kedves figurája) boldogan hajózik el, mintegy sugallva a nézőnek: számára minden kalandnál és földi boldogságnál többet jelent, ha megérkezhet Aslanhoz.

Hangos, látványos, sokszor a történet kárára hatásvadász a film, de aki nagyon figyel (s még inkább, ha utána elgondolkodik vagy esetleg a könyvet kézbe veszi...), kicsomagolhatja a hang- és fényeffektusok közül a tartalmat. Szerintem érdekes eszköz lehet hitoktatók, lelkészek, etikatanárok számára is.

A *The Voyage of the Dawn Treader* című, 2010-ben készült színes, magyarul beszélő, angol családi kalandfilmet **Michael Apted** rendezte. Főbb szereplők: **Skandar Keynes, Georgie Henley, Will Poulter** és **Ben Barnes**.

Kis Lucia

Az alábbi, dokumentumokból is szemeztető írásában a szerző, *Bojtor István* nyugalmazott fonyi lelképásztor bekintést enged a Magyarországi Református Egyház által az utóbbi időszakban végzett missziói munkába.

Jézus parancsa

Megváltónk ezt a végrendeletet hagyta ránk: Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön, hirdessétek az evangéliumot, hogy az emberek tanítvánnyá legyenek (Mt 28,18–20). De ki volt Jézus, aki ezt parancsolta? Személyéről születésétől kezdve napjainkig erős vita folyik arról, hogy Isten volt-e vagy ember. Szellemi lény vagy test? Igazság vagy hazugság? Senki vagy minden? Él vagy halott?

A tudományos vita helyett lapozzunk a Bibliába, ahol meg van írva önkijelentése: Én vagyok Jézus Krisztus, Istennek emberré lett Fia, az egyetlen Megváltó. Egyetlen, aki megoldja kérdéseinket és bevisz az üdvösségre. Nélküle senki be nem léphet Isten országába. Aki Őt látta, az Isten látta; Ő az egyetlen út, igazság és élet, övé minden hatalom mennyen és földön. Lényegtelen, hogyan vélekednek róla. Halálra ítélesekor megerősítette: Isten Fia vagyok. Látni fogtok majd engem az Istennek hatalmas jobbán (Mt 26,63–64).

Honnan tudjuk ezt, és mi a bizonyíték rá? A Bibliából és a Szentlélektől kapott hit által. Péter tanítványt is a Szentlélek tette bizonyossá arról, hogy Krisztus az élő Isten Fia (Mt 16,16).

A misszió Isten munkája (missio Dei), mégpedig emberek által. Jézus tanítványokat választott. Tizenketten voltak hozzá legközelebb, akik elhitték, hogy Isten-ember; hallották szavát, és engedelmesen követték. Krisztus követőit tanítványoknak nevezik.

Az evangélium hirdetőit Isten választja ki, szót ad számukba, és mennyei erővel hatalmazza fel őket. Hatalommal indulnak a misszióba. Jézus határozza meg, hogyan, mikor, hova induljanak, hogyan viselkedjenek és mit prédikáljanak (quid et quo modo). Az a parancs, hogy minden betegséget, erőtlenséget gyógyítsanak. Isten üzen általuk: „Mert nem ti vagytok, akik beszéltek, hanem Atyátok *Lelke* szól általatok” (Mt 10,20). Krisztust hirdetjük. Azt, hogy térjete meg, mert elközelített az Istennek országa. Jöjjetek Jézushoz, fogadjátok hittel a bűnbocsánatot, az erőt és az üdvösséget. Ne magatokat mutogassátok, se ne a világi dolgokat elemeztétek, hanem az evangéliumot, a győzelmet, az örömet hirdessétek. Krisztust hirdessétek, aki nélkül semmit nem szólhattok és nem cselekedhettek, általa pedig minden le-

Tüzes evangéliumot a szolgálatba!

hetséges, még a hegyek mozdulása is (1Kor 1,23; 2Kor 4,5).

Ahol nincs jelen az Ige és Szentlélek, vagyis az élő Krisztus, ott nincs egyház, csupán szervezet vagy szervezetlen közösség. Ahol az élő evangélium hangzik, ott örvendezik a hirdetője és a hallgatója, aki befogadja. „*Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is vallást teszek mennyei Atyám előtt, aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt majd én is megtagadom mennyei Atyám előtt*” (Mt 10,32). Az igehirdetők úgy indulnak el, mint juhok a farkasok közé. Szolgálatuk elvégzése után a tanítványok örömmel számoltak be arról, hogy még az ördögök is engedelmeskednek nekik (Lk 10,17). Jézus pedig örömeiket még inkább kiteljesítette: „*De ne annak örüljétek, hogy a lelked engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljétek, a nevetek fel van írva a mennyben*” (Lk 10,20).

Református misszió

Rövid bibliai alapvetés után vessünk egy pillantást a Magyarországi Református Egyház missziójára az utóbbi időszakban. Valóban az Ige egyháza vagyunk, esetleg liberális, kulturális, szociális, vallásos intézmény? Hála Istennek, hogy helyenként színes, virágzó gyülekezetek illatoznak református egyházunk fonnyadó mezőin! Hála Istennek a teli templomokért, ahol felnőttek, fiatalok, gyermekek dicsérik Istent!

A Reformátusok Lapjában hetenként gyönyörködünk lelkészbeiktatáson, templomszentelésen, emlékműavatáson, zsinaton készített fényképekben; értékes, hasznos, tudományos írásokban, amelyek sikerről szólnak. Országosan pedig sorvadoznak a gyülekezetek, és alig található olyan közösség, ahol személyes hittel kötődnek Jézus Krisztushoz. Mi az oka erőtlenségünknek? Az, hogy lazult bennünk Krisztus dicsőítése, szolgálata és hirdetése. Az evangélium helyett önmagunkat ajánlgatjuk. A következő dokumentumok és nyilatkozatok bizonyítják ezt, valamint a Generális Konvent megalakulására kiadott képeslap szimbóluma: semmibe nyúló száraz gyökerekből induló, kettévágott fátörzs, amit egy másik fátörzssel illesztettek össze. A gyümölcstelen fa koronáját egyforma levelek díszítik. Felirat: „Május 22., A Magyar Református Egység napja.”

Egyházi híradásokban permanens téma a Generális Konvent, amely a magyar reformátusok lelki, szervezeti, liturgiai egységét kívánja megvalósítani (deklarálásá-

ra 2009. május 22-én Debrecenben került sor), mégpedig a helyi gyülekezetek hagyományos gyakorlatának tiszteletben tartásával. Még nagyon is az út elején járunk, mert például Komáromban a Selye János Egyetemen teológiát tanuló erdélyi diákok, akik visszatérnek szülőföldjükre, kritikus helyzetben vannak. Mert természetes, hogy őket püspöki ajánlással vették föl. Érdekes, hogy záróvizsgát is csak újabb püspöki engedéllyel tehetnek Komáromban. Érthetetlen viszont, hogy az erdélyi teológus Komáromban szerzett diplomája „nem jelenti azt, hogy ezáltal be is fogadta őket az Erdélyi Református Egyházkerület lelkesi közössége” (Igazgató Tanács, Kolozsvár, 2010. június. 18. – 1904/2010).

A fájdalmas esetek közepette reményt keltő – nyilatkoztak püspökeink –, hogy ami elkezdődik május 22-én, annak középpontjában Jézus Krisztus evangéliuma van, ami a felebaráti szeretetben ölt testet. Mi testvérek vagyunk Isten dicsőségére; ez az, ami motivál. Mi magyar nyelven hirdetjük az evangéliumot. Valljuk, hogy a közös hitünktől, hitvallásunktól nem lehet elszakítani. Mi, Kárpát-medencei magyar reformátusok azt mutatjuk meg, hogy együtt vagyunk, egyféléképpen gondolkozunk. Odaéljük az Isten szerinti értékrendet a társadalom elé. Meg kell jeleníteni a Krisztus-arcú embert. Nem a trianoni határokat állítjuk vissza, hanem megmutatjuk azt, ami összetartozik (Confessio, 2009/2., 67–69. o.).

Egyházunk 2010-et a misszió évének nyilvánította, mert a keresztyénség olyan életforma, amit Krisztus bízott ránk. A misszió célja, hogy másokat is bevonjunk Isten jelenlétébe. A belső meggyőződés hiánya miatt kevés a Krisztus-tanítvány. A misszió helyét átvették az építkezések, intézmények gondjai. Meggyőződés nélküli cselekedeteink humanitáriusak. Isten jósága motivál a misszióban. Ha ismerjük Krisztust, akkor az ő missziójában veszünk részt, és Ő motiválja cselekedeteinket [Reformátusok Lapja (továbbiakban: RL), 2010. június 25.].

Az egyháznak még mindig egyedülálló szerepe van a vallásos kultúra, a keresztyén erkölcsiség közvetítésében, még ha látszólag és számszerűleg csökken is a tradicionális vallásosság iránti igény. A helyi közösségeknek pótolhatatlan szerepük van világunkban... Tehát diplomát és szakképesítést szerzett hallgatóinkra feladat és küldetés vár (RL, 2010. július 11.). A lelkész nélkül maradt egyházközösségekben hetente vagy havonta egyszer van istentisztelet – a gyülekezet megszűnéséig.

Tüzes evangéliumot a szolgálatba!

Napi témánk az erkölcsi, gazdasági válság, reménytelenség és a munkanélküliség. Ilyen helyzetben fénysugárként ragyognak a református fesztiválok. A Pápa 2010. június 25-én rendezett nagy segerszemenlén különös figyelemmel fordultak az üdvösség kérdése felé. „Legfőbb ideje, hogy az egyházunkban az emberlét és a világ végső kérdéseiről a Szentírás világgosságában, a Szentlélektől kapott bátorsággal beszélhessünk.” Hit és meggyőződés szerint hassunk a közgondolkozásra, felnőtt katekézisre – akár népfőiskola formájában is (RL, 2010. június 11.).

Az istentisztelet. A Generális Konvent Missziói Bizottsága missziói feladatnak tekinti a vasárnapi istentisztelet alapelveinek rendezését, amelyek kiindulópontjai lehetnek a készülő liturgiai példatárnak.

A lelkipásztor. Napjainkban a magyarországi református lelkész az egyházközösség hivatalos képviselője, menedzser, intézetvezető és szolga. Nézzünk szembe azazal, hogy a jövőendő útja részidős foglalkozáshoz vezet – vagyis a pásztor kevesebbet törődik majd a nyájával. Néha magányosság érzése szorítja, de tudjuk, hogy Illés próféta is egyedül képviselte az igazságot.

Ünnepi rendezvények. Református közösségi bemutatkozások voltak, melyeken az egész Kárpát-medencéből részt vesznek reformátusok. A programok között mindenki megtalálhatja a neki valót: istentiszteleteket, lelki alkalmakat is (RL, 2010. június 6.). A Művészetek Palotájában rendezett kórustalálkozókon, a református fesztiválokon „másoknak is szeretnénk megmutatni magunkat, olyan embereknek is jelzést adva, akik nem tudnak rólunk. A fesztiválok közösséget építenek, közelebb visznek emberekhez és Istenhez” (RL, 2010. június 20.).

A társadalom. A kormányváltás után 2010 tavaszán az volt az egyházi kérdés, „lehet-e abban reménykedni, hogy ebben a világban a földi hatalom gyakorlása emberséges maradjon? A Zsinat lelkészi elnöke szerint nem túlzás azt állítani, hogy 2010-ben Magyarországon ez alapvető kérdés azok számára, akik fölhatalmazást kaptak a hatalom gyakorlására... jelenleg a cél, a feladat nem lehet más, mint az emberséges mérték megtalálása, megtartása és megtartatása” (RL, 2010. május 23.). Az üdvösség kérdése azért mellékes, mert „korunk legsúlyosabb jellemzője az, hogy korábban a szilárdnak hitt üdvváradalmak elhomályosodtak” (RL, 2010. május 23.).

Ifjúsági misszió. A régiek úgy mondogatták, hogy az ifjúság és iskola az egyház veteménységkerteje. Évtizedek óta éles vita

folyik a hittanórák céljáról. Egyáltalán, tanítható-e a vallás? És milyen célból? A tudomány átadása, etikai nevelés vagy az a cél, hogy a növendékek eljussanak a Jézus Krisztusban való hitre? Ki a felelős gyermekeinkért? A szülő, az állam vagy az egyház? Nyári táborokban, gyermekkonferenciákon igealkalmak is vannak, de gyakori, hogy a játék, kirándulás, gyurmázás, fafafragás kerül az első helyre, az evangélium pedig a másodikra. A kétvétenként rendezett Csillagpont ifjúsági találkozók jól sikerültek. Mindenki találhatott kedvére valót.

Telefon-lelkipogozás. A szocializmus idején kezdődött. A Magyarországi Református Missziói Központ 2010 közepétől interneten is végez lelkipogozást.

Trianon. Göncön 1991-ben az abaúji egyházmegye közgyűlésén az egyik egyházmegyei tanácsbíró javasolta, hogy június 4-én református templomainkban szólaljanak meg a harangok. A közgyűlés levette napirendjéről az indítványt. De 2010-ben már a zsinati elnökség körlevélben fordult a gyülekezetekhez, hogy június 4-én a református templomokban csendüljenek meg a harangok. A Confessio 2010/2-es, rendkívüli számának egyetlen témája Trianon volt. Amikor a Generális Konvent 2009-ben kihirdette az egységes református egyház megalakulását, egy évvel megelőzte az országgyűlésnek a ketős állampolgárságról szóló szavazását.

Világmisszió. A Doktorok Kollégiumának szekcielnöki és titkári értekezlete javaslatokat tett az ülések tartalmi kérdéseire. Ezek között ajánlotta a világmisszió témájával való foglalkozást.

Utcamisszió. A nagyvárosi misszió kezd megindulni, mert Győrben missziói egyházközösség alakult. 2010 májusában Budapesten, a Deák téren nyilvánosan és folyamatosan olvasták a Szentírást, hogy ezzel is fölhívják a figyelmet pünkösöd jelentőségére.

Presbitériumok. Presbiteri konferenciákon a gyülekezetépítésről hangzottak el szakszerű előadások.

Menekültmisszió. Az Európai Unió javaslatának megfelelően 2010 pünkösdjén keresztyén szemmel próbáltunk betekinteni a Magyarországra menekültek sokszínűségébe. Érintettük az iszlám kérdését is. A misszió végzéséről részletes programot dolgoztunk ki. Célunk az integrálódás, hogy a menekültek államunknak hasznos polgárai legyenek (RL, 2010. június 6.).

Drogmisszió. A drogmmissziósok preventív tervek alapján dolgoznak, szakszerű stratégia fölvázolásával.

Börtönmisszió. „Krisztusi válaszokat próbálunk adni a fogvatartottak életének

kérdéseire. A fogvatartottakra krisztusi hatást kell gyakorolni. Nem csupán ellátás ez, hanem rehabilitációs szolgálat.” Akik elfogadják, hogy az Úr Lelke ad szabadságot, „azok más emberként jönnek ki a börtönből”. Legfontosabb, hogy foglalkoztatással segítsünk visszailleszkedni a társadalomba. „Lelkiismeret nem csak a maga lehetőségeit veszi számba, hanem Isten lehetőségeivel is számol” (RL, 2010. május 30.).

Árvízmisszió. Közel 300 református férfi segítette a gátakon. Lelkészek a bajbajutottakkal kerestek kapcsolatot. A misszió célja volt az is, hogy gyülekezeteink tagjait diakóniára ösztönözzük. A református egyház számlájára 10 millió forint érkezett. Hogyan segíthetünk más módon? Úgy is, hogy örökbe fogadunk egy károsult személyt, egy családot. „Nem gondolom, hogy ez a helyzet a misszióé, most a bajbajutottak mellé kell állni, és nem az egyházhoz hívni őket” – írja egy lelkész. Tiszáninnen elnöksége 8–10 fős lelkészi csoportot küldött az árvíz sújtotta helyekre, hogy lelkipogozással, beszélgetéssel „mutassuk meg, hogy egy test tagjai vagyunk” (RL, 2010. június 13.).

Összefoglalás

Úgy látszik, hogy egyházunk missziója langyos: hiányzik belőle a tüzes evangélium. A megfogalmazások és nyilatkozatok – Krisztus dicsőítése helyett – ember- és egyházcentrikusak. Lelki megújulás akkor támad, ha újra felhangzik: Solus Christus! Sola scriptura! Reformátoraink ehhez ragaszkodtak, egyedül ebből merítették erőt: kegyelemből, hit által!

Legfontosabb feladatunk az ige hirdetése az egyházon belül és kívül. A hagyományos missziológia a bel- és külmisszióról azt tanította, hogy egyik az országhatáron belül, a másik az országhatáron kívül dolgozik. A missziológia mai értelmezése szerint belmisszió az egyházon belül történik (családlátogatás, lelkipogozás, diakónia). Külmisszió az egyházon kívülieket keresi és nekik hirdeti, hogy térjetekek meg, mert elközelített az Isten országa, kezdjetekek új életet a Krisztusban. A morális, gazdasági és politikai válság végigkíséri az emberi történelmünket. A misszió több mint templomépítés, önmotogató, humanitás, organizáció vagy intézmény. Ezek szolgálatunk eredményei, de nem azonosak a megváltással. A missziót maga Isten végzi olyan emberek által, akiket kiválasztott és elhívott, akikben a minden hatalommal bíró Jézus Krisztus szólal meg: „Jöjjetek éh hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek” (Mt 11,28).

Életed során sokszor fogsz kudarcot vallani, hiszen ember vagy, és senki sem tökéletes. Az élet nem töretlen sikersorozat, de néha nem jók a céljaid, döntéseid hibásak, vagy szerencsétlen az időzítésed, és a végeredmény: kudarc.

De a bukás nem tesz vesztesé! Nem vagy vesztes mindaddig, ameddig nem adod fel. Ha egy csatát elveszítesz, az nem jelenti azt, hogy a háborút is elvesztetted. Ha az indításkor pontot veszítesz, még nem biztos, hogy a játékot is elveszíted. Csak próbálkozz tovább! Thomas Edison ezerszer vallott „kudarcot”, amíg megtalálta a megfelelő elemeket a villanykörte megalkotásához. A következőképpen gondolkodott: Nem valótlan kudarcot – most már ismerem ezernyi módszert, ami nem működik.

Sikertelen próbálkozásaidat ne bélyegezd kudarcnak. Hívd őket inkább tanulásnak! Kérdezd meg magadtól: mit tanulhatok ebből a tapasztalatból. Az alábbiakban néhány lehetséges oka található a kudarcnak, ahogyan azt *A példa-beszédek* könyve mutatja be (javaslom, hogy olvasd el a teljes

Újat kezdeni

könyvet a további indokokért). Kudarcainkat készítjük elő...

...amikor nem tervezünk előre. „Ha az okos látja a veszedelmet, elrejtőzik, az együgyűek pedig belekeverednek, és megjárják” (Péld 27,12).

...amikor csalhatatlannak gondoljuk magunkat. „Akire romlás

vár, annak fölfuvalkodik a szíve, de akire dicsőség, az alázatos” (Péld 18,12).

...amikor félünk kockázatot vállalni. „Az emberektől való rettegés csapdába ejt, de aki az Úrban

bízik, az oltalmat talál” (Péld 29,25).

...amikor túl korán feladjuk. „Vagyakozik a lusta lelke, de hiába, a szorgalmas lelke pedig bővelkedik” (Péld 13,4).

...amikor nem fogadjuk el a vezetést Istentől. „Van út, amely egyenesnek látszik az ember előtt, de végül a halálba vezet” (Péld 14,12).

Ha a dolgok nem úgy alakultak, mint ahogyan azt elvártad, akkor légy üdvözölve ebben a nagyon is emberi küzdelemben! De ahelyett, hogy szemrehányást tennél, panaszkodnál vagy mentséget keresnél, fedezd fel, hogy mit tanulhatsz belőle és kezd újra! Csukd be az ajtót az önsajnálát előtt! Koncentrálj a jövődre és hagyd, hogy most már Isten vezessen! Ő különleges módon tudja hibáinkat hatástalanítani és a jót kihozni belőlük. Nem mehetsz vissza, hogy teljesen újrakezdd, de ma hozzákezdhetsz, hogy egy teljesen új módon fejezd be. Állj talpra, és küzd végig ezt a harcot!

A válasz arra, hogy fölösleges-e újrakezdeni: NEM.

(Whit Criswell)

Mostantól Jézus Krisztus ismerőse

Életünk része lett a számítógép, közösségi „társasjáték” a facebook. Én bejelöllek, te visszajelölsz. Elmúltak az ünnepek, s jó lenne hinni, hogy virtuális és emberi kapcsolataink ápolásához hasonlóan foglalkoztunk a lelki életünk ápolásával is.

A karácsonyi időszak fokozottan szól a megváltó Jézus Krisztus születéséről. Még ha mindenféle zajok, fények és külsőségek meg is próbálják a figyelmünket elterelni a lényegről, Ő az ajtó előtt áll, és kopogtat. Úgy is mondhatnánk, hogy üzenetet küld számunkra, hogy szeretne az ismerősünk, barátunk lenni. A kérdés „csak” az, hogy hányan vannak azok, akik életében megjelenhet a mondat: XY mostantól Jézus Krisztus ismerőse.

Áldozz az életedből naponta egy kis időt arra (legalább annyit, amennyi időt azzal töltesz, hogy a facebookon visszajelzel a barátaidnak), hogy elolvasod, mit üzen neked a barátod a Biblián keresztül, s válaszolj is neki – szóban és tettben egyaránt.

„Te vagy az én erőm, rád figyelek, Isten az én erős várom” (Zsolt 59,10).

–kdI–

ÚTI IMÁDSÁG

*Uram, Jézus, járj előttem,
ha lankadok, állj mögöttem,
pajzsomként lebegj fölöttem,
jobbról, balról segíts engem.*

*Mindig téged keresselek,
mindig találkozzam veled,
minden léptemben szüntelen
te, csak te jöjj szembe velem.*

*Te légy szavam a nyelvemen,
más szavával te szólj nekem.*

*Minden egyes pillantásom
mindenkiben téged lásson.*

*Te légy utam az utamban,
utam végén a jutalmam... Ámen.*

(Szent Patrik)

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház Zsinati Elnöksége a 17. ülésén, amelyre 2010. december 3-án Rimaszomban került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 16. ülés jegyzőkönyvét, és tudomásul vette az ülések határozatainak kiértékeléséről szóló jelentést.

– A Zsinati Tanács ZST-132/2010-es számú határozata nyomán az egyházközségek jogállásáról szóló törvénytervezet további előkészítésére létrehozott különbizottság (Géresi Róbert, Nagy Ákos Róbert és Rákos Loránt összehívásában, kiegészítve Kiss Pál esperessel és Édes Árpád jogtanácsossal) 2010. november végén elkészítette az egyházközségek jogállásáról szóló törvény konkrét tervezetét. A Zsinati Elnökség gondoskodik az egyházközségek jogállásáról szóló törvénytervezet szlovák szövegének elkészítéséről, és a törvénytervezetet a Zsinati Tanács elé terjeszti.

– Kisebbségi módosításokkal jóváhagyta a komáromi egyetemisták gyülekezetének kiépítésére és pásztorlására kinevezett ifjúsági lelkipásztor munkaköri leírását, amelyet a missziói bizottság dolgozott ki.

– Tudomásul vette az egyházmegyék területén fenntartható lelkészi állások jegyzékét, és megbízza a jogi bizottságot, hogy 2011. január 31-ig állítsa össze a lelkipásztori díjlevél tervezetét.

– A fennmaradt szolgálati autót Tarr Ferdinándnak és Ivettnek (Kistárkány) ítélte oda.

– Rákos Loránt zsinati tanácsos mint a jogi bizottság koordinátora a bizottság általi, nem kötelező iránymutatások folyamatos kiadásának engedélyezését kérelmezte. A Zsinati Elnökség a Zsinati Tanács elé terjeszti a jogi bizottság kérelmét a nem kötelező iránymutatások folyamatos kiadásának engedélyezésére.

– A Zsinati Tanács elé terjeszti a református lelkészi oklevél kidolgozott tervezetét.

– Utólag jóváhagyta a Gustav-Adolf-Werk ösztöndíjára vonatkozó pályázati kiírás megküldését az esperesi hivataloknak, a teológiai karnak, illetve a Kálvinista Szemle szerkesztőségének; a jelentkezőkről való döntést a püspök, illetve főgondnok hatáskörébe helyezi.

– Jóváhagyta az egyházi statisztikai adatok megjelentetését, és megbízza a Zsinati Irodát, hogy minden évben küldje meg az előző év statisztikai adatainak összesítését a Kálvinista Szemlének.

A ZSINATI ELNÖKSÉG 17. ÜLÉSÉRŐL

– Jóváhagyta Rákos Loránt javaslatát, hogy a 2010-ben kezdett első évfolyamosoktól kezdve a teológiai hallgatók ötéves tanulmányaik alatt legalább egyszer minden – anyanyelvük szerinti – egyházmegyében szolgáljanak legátusként.

– Egyházunk a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsába 2467 euró, a Szlovák Bibliatársulatba 300 euró, az Egyházak Világtanácsába 1000 euró, az Európai Egyházak Konferenciájába 630 euró tagsági díjat tud fizetni a 2010-es évre.

– Megbízza Géresi Róbert püspökkellyettest, hogy a népszámlálás fontosságáról készítse elő egyházunk tájékoztató kampányát. A Zsinati Elnökség megbízza a Zsinati Irodát, hogy – bevonva Kása Gergely és Süll Tamás lelkipásztorokat – a népszámlálás fontosságára való tekintettel gondoskodjék egy – az egyházunkról szóló – propagációs anyag kiadásáról.

– Megbízza Fazekas László püspököt, gondoskodjon egy németül beszélő lelkipásztor kiküldéséről a 2011 májusában esedékes, *Mi az ember?* című josefstali tanulmányi kurzusra.

– A Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet 70 ezer euró összegben anyagi hozzájárulást vállalt a wittenbergi templom felújításához, amit 2017-ig szeretnének befejezni (a felújítás teljes költsége 7,5 millió euró). A GAW évente 10 000 eurót szeretne erre a célra a tagegyházaktól begyűjteni. Ezzel összefüggésben a Zsinati Elnökség a Zsinati Tanács elé terjeszti egy reformációs alap létrehozásának tervét, amelynek bevétele az október 31-i perselypénz lenne. A reformációs alaptól lenne évente befizetve többek között a wittenbergi templom felújítására szánt összeg is.

– A Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa 2010. október 25-én elektronikus levélben tájékoztatta egyházunkat, hogy a kormányhivatal kápolnájában minden szerdán 16.00 órától istentiszteleti alkalmak lesznek; egyházunkra 2011-ben összesen négy alkalom esik. A Zsinati Elnökség a kormányhivatal kápolnájában tartandó istentiszteletek beosztását örömmel vette tudomásul, és egyházunk részéről a 2011. évben tartandó négy istentisztelet megtartásával Peres Imre pozsonyi lelkipásztor bízta meg.

– Elektronikus úton a Zsinati Tanácsban szavazásra bocsátja, hogy a teljesítményértékelésnek a ZST-118/2010-es

számú határozat szerinti megvonása 2010. december 31-ig legyen hatályos.

– 2011. január 1-től takarítónóként alkalmazza Vörös Máriát a komáromi hivatalban.

– 2011. január 1-től félállásban beosztott lelkészként alkalmazza Molnár Árpád lelkipásztor a Komáromi Református Egyházközségben.

– Jóváhagyta a 2011-es évre szóló, a Zsinat, a Zsinati Tanács és a Zsinati Elnökség ülései tervezett időpontját tartalmazó eseménynaptárt.

– Orémus Zoltán, az Abaúj-tornai Református Egyházmegye esperese 2010. november 30-án kelt jelentésében tájékoztatta a Zsinati Elnökséget, hogy Lucskayné Ábrahám Erzsébet lelkipásztor a lelkészi szolgálatból való kilépésével 2010. november 1-jei hatállyal a Felsőcsáji Református Egyházközség lelkészi állása megüresedett. A lelkészi hivatal 2010. november 14-én az esperes vette át, aki – a gyülekezet presbitériumának kérése alapján – nem jelölt ki helyettes lelkészt, mivel a parókia rossz állapotban van. A Zsinati Elnökség tudomásul vette a Felsőcsáji Református Egyházközség megüresedéséről szóló jelentést.

– Pál Bertalan lévitát 2011. január 1-től egy évre továbbra is lévitaként alkalmazza a hanvai Diakóniai Központban.

– Megbízza Molnár Árpád zsinati tanácsost, hogy a könyvraktár leltárát követően a könyvek beárazását végezze el. Egyházunk a megállapított áron értékesíti a raktárában található könyveket.

– Fazekas László püspök beszámolt a Generális Konvent 2010. november 15-én Kolozsvárott tartott elnökségi üléséről, ahol a következő témákban tanácskoztak: Szerbiai Református Egyház – tisztújítás elhalasztása, Bethlen Gábor emléktáblájának elhelyezése Gyulafehérvárott, a Kálvincsillag kiadása, költségvetés, Magyar Reformátusok Világtalálkozója. A Generális Konvent elnökségének következő ülése 2011. február 27-én Miskolcon lesz. A Zsinati Elnökség tudomásul vette Fazekas László püspök beszámolóját.

– A Gustav-Adolf-Werk jelezte, hogy Bielefeldben két egyházközség egyesülésével 200 darab templomi szék vált feleslegessé. Amennyiben egyházunkban szükség lenne rájuk, jelentkezhetünk. A Zsinati Elnökség megbízza a Zsinati Irodát további információ beszerzésére a felkínált adományról.

Több mint tíz év kellett hozzá, hogy elkészüljön az alistáli iskola új épülete. A diákok ugyan már június közepén birtokba vehették a korszerű, emeletes épületet, de ünnepélyes felszentelésére csak október 24-én került sor.

Géresi Róbert püspökhelyettes a *Mt 11, 25–30* alapján megtartott igehirdetésében rámutatott: van ok a hálaadásra, bár nem egyértelmű sikertörténetről van szó. Évek óta figyeli az iskola harcait, és tudja: sokan – még a jó szándékúak közül is – úgy vélekedtek, hogy olyan kicsi az iskola, hogy nem tud megmaradni. De Isten nem a hatalmasokat áldja meg, hanem a kicsiket, a gyermekeket.

Szabó András esperes szászéki ünnepi beszédében (a 7. oldalon közöljük – a szerk. megj.) hangsúlyozta, hogy ez a veszélyeztetett, de élni akaró iskola nagykorú, tizennyolc éves lett. Kiemelte az imádságos háttérét, hiszen az iskola nem csak az épületet jelenti.

Édes Árpád alistáli lelkipásztor rámutatott, hogy Isten kezét nem lehet megkötni. És amint népünknek bátyja volt a felekezeti iskola, az akar lenni ez az iskola is: a tudás mellett a hitet, a magyarság- és üdvösségtudatot munkálja. Visszatekintett az elmúlt tizenegy évre is: a tervek 5,7 millió koronáról szóltak. 2004 óta, amikor is az alistáli gyülekezetbe került, 46 ezer euró lett beépítve (aminek

A reformáció ünnepén, 2010. október 31-én az emlékezés és a hálaadás jegyében gyűltek össze a hívek a felújított dunamocsi református templomban.

Dobai Sándor esperes, helybeli lelkipásztor a 136. zsoltár üzenetével köszöntötte az ünneplő gyülekezetet. Az igehirdetés szolgálatát egyházunk püspöke, **Fazekas László** végezte, aki a *Zsolt 100, 4–5* alapján szólt az egybegyűlekhez. Beszélt arról is, hogy micsoda lelki erő és bátorság kellett őseinknek ahhoz, hogy híven vallják Istent, megértsék és megtartsák az evangéliumot, és lelki templomaik mellett felépítsék minden gyötrellem, nélkülözés, nehézség ellenére, háborús idők után is falvaink templomait. 1860-ban Dunamocson olyan lelki közösség élt, amely hitte, hogy jó az Úr és szükség van az Úr házára. 150 éve a református templom felépült, mostanra pedig megújult. Így hálát adhatunk a sok munkás, segítő kézzert, a szívből odaszánt adakozásért, mert szívet melengető érzés együtt imádkozni újra szép templomunkban, ahol egybefonódik hitünk az ősök hitével.

Dobai Sándor esperes felelevenítette a templom és a lelkipásztorok hányattatott

Elkészült az alistáli iskola új épülete

ISTEN NEM A HATALMASOKAT ÁLDJA MEG

nem a nagysága jelentős elsősorban, hanem mögötte látni kell a sok elvégzett

munkát). Köszönetet mondott mindazoknak, akik kivették részüket a nagy munkából, külön említve a példás adakozást

és a hollandiai és németországi anyagi adozatvállalás meghozóit. Végül arra a hitre ösztönözte a gyülekezet tagjait, ami

gyermekvállalásban és a kereszteléskor tett fogadalom (úgy nevelem és nevelte-

tem...) olyan értelmű komolyan vételében teljesedik be, hogy a szülők a református iskolába adják a gyermekeiket.

Az istentiszteletet követő szeretetvendégségen a diákok (akárcsak a templomban) szép és tartalmas műsorral kedveskedtek a jelenlevőknek.

Édes Enikő megbízott igazgató vitett képes prezentációval mutatta be az iskolát a vendégeknek, akik közt jelen voltak a tapolcai testvérgyülekezet, illetve a tiszafüredi és a vésztői testvériskola képviselői is.

–akb–

Megújult a 150 éves templom Dunamocson

AZ ŐSÖK NYOMDOKAIBAN JÁRUNK

sorsát. Szólt arról is, hogy őseink már az 1500-as években felismerték, mennyire fontos a Szentírás tiszta tanítása, ezért templomépítésbe kezdtek. A történelem viharai nem kímélték a falut, a templomot. A harangot lefoglalták, a templom tornyát felrobbantották, lerombolták az orgonát. Minden rossz ellenére 1960-ban új tornyot építettek a hívek, 1981-től pedig teljes külső és belső felújításra került sor. **Kosár András** esperes szolgálata alatt új parókia épült, mára ezt is sikerült felújítani. Hála és köszönet az azóta elhunyt gondnok és presbiter testvéreknek és a híveknek is. Elkészült a tetőcsere, a vízelvezetés, a padfűtés, a villanyvezetékek cseréjére is volt erő. Jó Atyánk megsegített, és új orgonát is vehetett a gyülekezet. Minden jóért, erőért, akaratért és segítségért legyen egyedül Istené a dicsőség!

Az esperes köszönetét fejezte ki minden dolgos kezű embernek, a mestereknek, az önkormányzatnak, a polgármesternek, az adakozóknak, a gyülekezetnek, mivel húsvét óta összegyűlt a felújítási munkála-

tokhoz szükséges anyagiak nagy része. A templom falán márványtábla hirdeti a köszönetet azok iránt, akik szívét cselekvésre ösztönözte az Úr.

A gyülekezeti énekkar, a kisgyermek és az ifjúsági énekkar verses-zenés köszöntővel mondtak hálát Urunk jóságáért. A békásmegyeri testvérgyülekezet gondnoka a *Fil 4, 19* gondolataival köszöntötte az egybegyűlteket. Van, aki minden szükségünket betöltse, mindent megad dicsőségesen, oly módon, hogy csak hálaadással lehet mód a megmaradásra a Jézus Krisztusban. **Egyeg Kamilla** szavalatával lelkünkre helyezte a feladatot, miszerint fel kell bennünk lobbannia a lángnak, mely őseinkben égett. Templomunk megépült, megújult, most nekünk kell hitünkben újjászületnünk és a szeretetben megerősödnünk.

A 195. zsoltár és nemzeti imánk elhangzása után szeretetvendégséggel zárult a templomszentelési hálaadó istentisztelet.

Dudásné Antal Katalin

Áldott nap volt 2010. október 27-e, a Hanván tartott közös lelkészértekezlet alkalmá a Borsod-gömöri és a Gömöri Református Egyházmegye szolgálóinak életében.

A találkozó az Isten házában istentisztelettel kezdődött, melyen **Bölskei Gusztáv** püspök, az MRE zsinatának lelkészi elnöke szolgált a *Jn 6,35–40* alapján, megemlékezve a reformáció és a találkozó jelentőségéről. Elmondta, hogy a reformáció abból az igényből fakadt, hogy az emberek Jézust akarták látni, vele akartak találkozni a templom falain belül és azon kívül, a mindennapokban. Lelkészként elengedhetetlen feladatunk, hogy lássuk és láttassuk Jézust az élet minden területén: ott is, ahol mások csak a zűrzavart, a káoszt, a válságot, a fájdal-

Két egyházmegye lelkészei Hanván találkoztak *HATÁR MENTI KAPCSOLATÁPOLÁS*

hallgathattuk Ezdrás és Nehémiás könyvéről. A babiloni fogság hetven éve alatt Izráel népe magába száll és megéri, ez a katasztrófa nem Jahve gyengeségének a jele, hanem bűneik büntetése, Isten ítélete. Ráeszmél arra, hogy az Úr irányítja a történelmet, Ő vezet minden népet; felismeri, mit rontott el. Ekkor jön a névtelen próféta, aki kimondja: letelt a fogság, következik a hazatérés, az újjáépítés. Azonban be kell látniuk, önálló zsidó állam belátható időn belül nem lesz, saját királyságuk nincs, a birodalom egy csekély tartományként kell létezniük. Mi tarthatja mégis össze, mi az, ami megőrzi egységét? A Jahvéba vetett hit és bizalom.

élünk, melyben különböző válságok hullnak a társadalom nyakába. A reformáció századában és az azt követő időszakokban is megvoltak a kihívások; nem volt és nem is lesz olyan idő, mely gondoktól mentes lenne. A reformátorok hamar felismerték az egyházi oktatás kiépítésének jelentőségét. Az egyház számára ma is nagy kihívást jelent a társadalom erkölcsi megújulásának segítése. Ebben a munkában kiemelkedő jelentőséggel bír az ifjúság keresztyén szellemű nevelése nemcsak az egyházi iskolákban, hanem az összes oktatási intézményben.

Ezt követően **Kocsis Attila** lelkipásztor, a Közigazgatási és Igazságügyi Mi-

mat, a gondokat látják; láttassuk, hogy jelen van megváltónk, az Úr Jézus is. Örömeinkben és bánatunkban, sikereinkben és kudarcainkban Ő a biztos tájékozódási pont, Ő az alap, akire építeni lehet az egész életet.

Az istentisztelet után **Nagy Ákos Róbert** gömöri esperes köszöntötte a jelenlevőket. Elmondta, hogy ez az alkalom sokkal több mint egy plenáris lelkészértekezlet, mert itt és most lehetőségünk van megélni azt a közösséget, melyre hívtunk. Kissé olyan ez az alkalom, mint amikor a kis testvér a nagy testvérral találkozik. Nem a magunk akaratából szakadtunk el egymástól, nem tehetünk arról, hogy a nagyhatalmak határvonalat húztak közénk; nem felejtjük, hogy egy a nyelvünk, egy a hitünk, egy a küldetésünk. Feladatunk, hogy Jézus Krisztust hirdessük – szolgálatunkkal, beszédünkkel, tetteinkkel, egész életünk minden megnyilvánulásával.

A köszöntő szavakat a gömöri lelkész-kórus szolgálata követte, majd a templomot elhagyva, a Diakóniai Központban folytatódott a találkozó, ahol két lebilincselően érdekes előadást követhettünk figyelemmel.

Először **Kustár Zoltán** debreceni öszövecségitanászék-vezető igetanulmányát

Az ország újjáépítése és a hitbéli megújulás elválaszthatatlan egymástól. Mindennek az alapja a templom, hiszen ez az istentiszteleti közösség, a tanítás, az igehirdetés helyszíne. A nép, mely megismerte Isten akaratát, igyekszik a mindennapokban is aszerint élni. Mai világunkban Istennel való kapcsolatunkat a hétköznapi dolgaiban és próbáiban kell

nisztérium osztályvezetője emelkedett szólásra. Elmondta, a jelenlegi kormányzat a Kárpát-medencét egy egységként kezeli, igyekszik segíteni az egyes részek közötti kapcsolattartást, támogatja a határon túli magyar oktatást, hozzá kíván járulni ahhoz, hogy a szórványban élő magyarság hitélete, magyar identitása, kultúrája megmaradjon.

A lelkészértekezlet résztvevői a hanvai Diakóniai Központban

megélnünk. Hol kezdjük ma a reformációt? Az egyéni életünk és egyéni életek megújulásánál. Nem a struktúraváltás hozza el a megújulást, hanem a megújulás termeli ki azokat a struktúrákat, melyek hatékonyra teszik az evangélium közlését.

Baráth Béla debreceni egyháztörténész a reformáció koráról szóló előadását azzal kezdte, hogy olyan korszakban

Gazda István borsod-gömöri esperes megköszönte a jelenlevőknek, hogy eljöttek. Elmondta, hogy a határon átívelő áldott testvérgyülekezeti kapcsolatból bontakozott ki ez az alkalom, és fontos a személyes kapcsolat. A jövőre nézve is fontosnak tartotta, hogy legyenek alkalmak, amikor újra együtt lehetünk.

A találkozót szeretetvendégség zárta. Feltöltődve, megerősödve köszöntünk el egymástól és indultunk haza – oda, ahova megváltó Urunk helyezett, hogy népének az evangéliumot hirdessük minden alkalmas módon.

Dérer Zsolt Attila
(Putnok)

A hollandiai KOEN alapítvány támogatásával tizenhat református lelkész és egy hitoktató vett részt egy háromnapos biblikus élménypedagógiai képzésen, melynek a hanvai Diakóniai Központ adott helyet.

A 2010. november 2-től 4-ig tartott képzés vezetője **Bányai Sándor**, a Kalandok és Álmodások Pedagógiai Műhely megálmodója volt, aki feleségével, **Viktóriával** együtt garantálta a szakmai színvonalat. Céljuk gyermekek és fiatalok egyéni és csoportos fejlesztése a bibliai keretű élménypedagógiai foglalkozás által.

Tapasztalati tanulás, aktív részvétel útján tanultuk meg, sajátítottuk el pl. a csoportalkotó módszereket, a bemelegítő és energizáló játékokat, a fokozatosság elvét, a helyzetkezelést, a zóna-elméletet s a szociális kompetenciákat figyelembe véve a játékválasztás kritériumait.

Kihívás, megfelelni akarás, szórakozás bőven jutott minden napra. Szó esett tényekről, érzelmekről, kulcspontokról és tanulságokról, miközben terveztünk, majd végrehajtottuk azt – azaz tapasztalatokat szereztünk, értékeltünk –, vagyis feldolgoztunk, majd esetenként újraterveztünk egy-egy játékot, helyzetet, történetet.

Mennei Atyánknak adhatunk hálát azért a szép délutánért, amelyet november 14-én a nagyidai Schell-kastélyban tölthettünk. Egy tartalmas és lélekben megerősítő alkalom volt, amit az abaúj-tornai református nőszövetség szervezett A beteglátogatás gyógyító hatása címmel.

A résztvevőket **Szabó Krisztián** helybeli lelképásztor köszöntötte, a nyitó áhítatot **Gál Judit** debreceni kórházlelkész tartotta.

Utána következett Nagykállóról **G. Tóth Anita** pszichiáter, aki előadásában rámutatott arra, milyen fontos a hit az életünkben, s milyen fontos lenne, hogy az orvoslásban is jelen legyen. Mert a reménytelenség felé megyünk (statisztikai adat, hogy 2004-ben a megkérdezettek hatvan százaléka nem bízott senkiben, s ez a szám 2006-ban még növekedett), ami pedig betegséghez vezet. A mi hozzáállásunktól is függ (figyelünk-e a másokra, mennyire törődünk egymással), hogy rosszabb lesz-e még a helyzet – hívta fel a figyelmet.

Feltűnik-e, ha valaki hiányzik az istentiszteletről? Felkeressük-e őt, hogy mi van vele: beteg, elutazott? És elhiszük-e, hogy van ereje az imának? Fontos lenne a másokért való imádkozás! Az előadó egy Japánban végzett kísérletet hozott fel példának: imádkoztak azokért, akik nem tud-

Élményt jelentett az élménypedagógiai képzés

JÓVAL TÖBB MINT BIBLIKUS JÁTÉK

Szó esett fizikai és lelki biztonságról, időbeosztásról, együttműködésről, miközben változott és szélesedett a látásmódunk. Legtöbbször nem a cél elérése volt a fontos, hanem az a folyamat, ami túlmutatott a tevékenységen – ettől vált élménypedagógiává. Nagy teret kapott az egymásra figyelés, a koncentráció, a kontroll, a kommunikáció, a problémamegoldás, a bizalom – mind a páros, mind a csoportos játékok során.

Ha ezek után ejtőernyőt látunk, egészen biztosan eszünkbe fog jutni az egyiptomi kivonulás, a tenger, az átkelés, a kémek és a szőlő, a Jordán tizenkét köve, valamint Jerikó falainak megkerülése is. A humán kamera, Saul és a samarak, Salamon király, de a frigidó érinthetlensége, a szent sátor berendezése, a jó pásztor példázata, a jeruzsálemi piac vagy Pál apostol útja mind-mind élményt és kalandot, szórakozást és kihívást, tehát tapasztalati tanulást eredményezett.

S hogy mindennek mi a haszna a lelkész munkájára nézve? Sok! Ha a gyerekekkel és konfirmandusokkal, fiatalokkal

és felnőttekkel helyesen alkalmazzuk az élménypedagógiát, feledhetlenné lesz egy-egy bibliai történet vagy igazság, mert aktivizáló hatása van. Alkalmazható a gyermekekkel való foglalkozásokon, gyermek-istentiszteleten, bibliaórán, hittanórán és táborban, ifjúsági alkalmakon, bárhol, ahol szolgálati területet ad az Isten. Napsütésben, esőben, szabadban vagy zárt helyen elérhető eszközökkel ötletdússá, frissé, lendületessé, örömtelivé és életszerűvé válhat a Jézus közelében eltöltött idő mind a gyermekek, mind a szolgálattevő számára.

Egymást megismerve, elfogadva, egymásra figyelve, együtt gondolkodva és együtt játszva a három nap alatt mindannyiunkat sikerült kizökkenteni a megszokott komfort-zónánkból, így a tréner élménypedagógiai törekvése célhoz ért. A miénk pedig most kezdődik, mert célunk, hogy a már megszerzett ismereteink mellett e módszert is alkalmazni tudjuk a gyülekezeti munkában.

Czinke Tímea

Nőszövetségi konferencia zajlott Nagyidán

A beteglátogatás gyógyító hatásáról

tak teherbe esni. Az eredmény az lett, hogy kétszeres volt a megtermékenyülés azoknál, akikért imádkoztak, mint akikért nem. G. Tóth Anita szólt arról is, hogy azoknak a férfiaknak, akiknek jó kapcsolatuk van a feleségükkel és gyerekeikkel, háromszor nagyobb esélyük van arra, hogy tovább éljenek, ritkábban betegszenek meg, mint akiknek ez nem adatik meg.

A nagyidai konferencia résztvevői

Ezt követően ismét Gál Judit szólt. Beszélt a betegségről és a beteglátogatásról s arról, hogy egészséges ember az, akinek a teste, lelke, szociális helyzete a jólét állapotában van. Hogy az egészség nem természetes dolog, hanem ajándék; adjunk hálát Istennek, ha egészségesek vagyunk – a hálás ember egészségesebb. De az élet

része a betegség is – mondta. A beteg ember kiszakad a közösségből, de Isten visszaviszi oda úgy, hogy a közösséget viszi hozzá. A beteglátogatásban erő van, mert nemcsak látogató olyankor az ember, hanem testvér is. Fontos, hogy a beteg tudja, hogy a közösség ott van mögötte. Nagy ereje van az imádságnak, mert az imában elcsendesedik a lélek, s azok a betegek,

akik rendszeresen imádkoznak, békére találnak (kevesebb altatót is fogyasztanak). Akik pedig felépültek, bizonyosságot tehetnek, hogy Isten meggyógyította őket, mert ezáltal erősítenek másokat – tanácsolta a kórházlelkész.

Végül az országos nőszövetség elnöke, **Fülöp**

Angéla hívta fel a figyelmet a december 5-ei Kárpát-medencei imanapra. Az alkalmat énekléssel zártuk, majd megterített asztal várta a jelenlévőket, amit a nagyidai asszonytestvérek nagy szeretettel készítettek. Mindezért legyen Istené a dicsőség!

Hranyó Eleonóra

Örömnep volt Vámosladányban Beiktatták Icsó Sándort

2010. november 14-én a vámosladányi gyülekezetnek nagy örömben volt része: sor került a már hét éve itt szolgáló lelkipásztor, **Icsó Sándor** beiktatására. A gyülekezet nagy örömmel készülődött a frissen kifestett templomban megtartott ünnepi alkalomra.

A beiktatás szolgálatát **Fazekas László** püspök végezte. **Kiss Pál**, a barsi egyházmegye esperese és a megjelent lelkészek egy-egy igével köszöntötték a hivatalába beiktatott lelkipásztort.

A megtelt templomban Icsó Sándor nagy szeretettel hirdette híveinek Isten igéjét. A gyülekezet a beiktatás alkalmából új pa-

Fazekas László püspök (balra) köszönti a gyülekezetben hét éve szolgáló Icsó Sándor lelkipásztort

lással ajándékozta meg lelkészét, a fiatalok pedig ünnepi műsorral örvendeztették meg, így köszönve meg eddigi munkálkodását. Az istentisztelet végén felcsendülő Himnusz koronázta meg az ünnepet, amelyen Isten kegyelméből vehettünk részt. Utána a gyülekezet szeretetvendégséget rendezett a nemrégiben felújított kultúrházban.

Jakubík Anikó

Felújítás alatt a vígtelkei Kálvin-ház

A Vígtelkei Református Leányegyházközség presbitériuma nevében ezúton mondok köszönetet azon gyülekezeteknek, melyek pénzádományukkal hozzájárultak a vígtelkei Kálvin-ház rendezéséhez.

A Kálvin-ház körüli munkálatok kisebb szünetekkel folynak. Az eddigi felújítás eredményeképpen az épület egyik helyisége ifjúsági klubként, egy másik pedig gyülekezeti teremként szolgál. Az épület visszanyerése óta megtörtént a falak kinti és benti vakolása, a benti helyiségek kifestése, az ablakok és ajtók kijavítása és lefestése. Ugyanígy sikerült kijavítani a tetőt is, valamint épült két kinti mellékhelyiség. Tavasszal szeretnénk folytatni a munkálatokat.

Tudatában vagyunk annak, hogy mindnyájan pénz hiányában végezzük hivatásunkat. Éppen ezért örömmel tölt el minket az a tény, hogy a segíteni akarás erősebbnek bizonyult minden öncéluságnál. Isten fizesse meg testvéri segítségüket, s egyben az ő áldását kívánom a gyülekezetek életére!

**Bokros Gyula,
gondnok**

Teadélután volt Dunaszerdahelyen EGYMÁS LELKI ÉPÜLÉSÉRE

Hívó közösség gyűlt össze november 21-én vasárnapi teadélutánra a dunaszerdahelyi református gyülekezetben. Áhítattal **Vámos Béla** felsőpatonyi lelkipásztor szolgált közöttünk, a *2Sám 6* alapján. Szólt a hit próbáiról, a félelemről, a megbizonyosodás áldásáról.

Ezt követően **Végső László** helybeli segédlelkész és felesége, **Melinda** vetítéssel egybekötött beszámolóját nézhettük és hallgathattuk meg izraeli kirándulásukról. Bizonyosságot tettek az egész út során tapasztalt isteni vezetésről. Felelevenítették félelmeiket, bonyodalmaikat és örömeiket. Énekekkel is dicsértük Urunkat, a szünetekben pedig vártak az asszonytestvéreink által most is nagy szeretettel készített sütemények.

Éreztük, hogy a gyülekezet igényli az ilyen találkozókat, ezért reménykedünk, hogy lesznek még hasonlóan szép alkalmaink, ahol gazdagodhatunk egymás hite által, felfedezhetjük testvéreinkben Isten szeretetét. Hiszen ez a szeretet éltet, ez tartja össze gyülekezetünket, ez építi egymáshoz való viszonyunkat.

–csk–

Adományok a perbenyiki otthonra

2009. november 15-től 2010. decemberének végéig az alábbi adományok érkeztek a Perbenyikben létesített (december 12-én felszentelt) Jó Pásztor Háza javára:

Csáji Irén (Nagyida): 30 euró, Erdélyi Zoltán (Léva): 70 euró, Nagy Zoltán (Perbenyik): 10 euró, szilveszteri jótékonyági bál (Perbenyik): 632 euró, Király Viktor (Királyhelmece): 100 euró, GMP Slovakia: 100 euró, Rákay Sándor (Párkány): 20 euró, egy névtelenül adakozó család (Nagyida): 50 euró, egy névtelenül adakozó család (Nagyida): 50 euró, egy névtelenül adakozó család (Nagyida): 30 euró, Jó Pásztor Gyermekeotthon (Jóka): 50 euró, Erdélyi Zoltán (Léva): 21 db olajfestmény eladásra és 50 euró, magyar motorosok segélytúrja: 218 000 forint és 850 euró, egy névtelenül adakozó házaspár (Perbenyik): 100 euró, egy névtelenül adakozó család (Nagyida): 10 euró, egy névtelenül adakozó özvegyasszony (Nagyida): 50 euró, egy névtelenül adakozó család (Nagyida): 50 euró, egy névtelenül adakozó család (Ágcsernyő): 50 euró, a zempléni egyházmegye nőegyesülete: 300 euró, Re-Mi-Dia: 700 euró, a garanyi református gyülekezet: 165 euró, a szádalmási református gyülekezet: 227,10 euró, a kiskéresi református gyülekezet: 271,30 euró, Tóth Renáta és családja (Kassa): 5 euró, Sunitra Máté (Királyhelmece): 10 euró, az anyaotthon szentelésekor összegyűlt perselypénz: 401,74 euró és 5500 forint, szilveszteri jótékonyági bál (Perbenyik): 385 euró. Fülöp Imre (Jézus Krisztus Evangéliuma Missziós Társasága) egy csomag magyar, illetve szlovák nyelvű könyvet adományozott, a királyhelmecei Gazdag pékség pedig kétnaponta friss kenyérral és péksüteménnyel látja el a lakókat.

Köszönjük mindenkinek, aki anyagilag is támogatta azokat a rászorulókat, akik már karácsony előtt, ill. a hivatalos megnyitó előtt beköltöztek az anyaotthonba. Isten gazdag áldása kísérje életüket és útjukat az új esztendőben is! Az Úr áldása kísérje a jószívű adakozók életét!

Hálás szeretettel köszönünk minden adományt és segítséget a továbbiakban is.

Az intézmény bankszámlaszáma a következő: **Slovenská sporiteľňa, fil. Kráľovský Chlmec, 0552044933/0900, SK 17 0900 0000 0005 5204 4933 GIBASKBX**. Címünk: **Dobry Pastier Pribenik n. O., Kostolná 216/3, 076 51 Pribenik**. IČO: **35581051**. Tel.: **056/63 22 422**, e-mail: **kozareva@tvn.hu**, weboldal: **www.jopasztor.sk**

Kézről kézre. Október utolsó napjaiban egyházunk Diakóniai Központja és a komáromi gyülekezet fiataljai másodszer szervezték meg a Kézről kézre jótékony-sági napokat, hogy megbecsült, de nem használt tárgyak elajándékozva gazdát cserélhessenek. A jelképes anyagi felajánlásokat a Timóteus házra fordítják, amely a felújítása után idősek otthonaként fog szolgálni (a három nap alatt több mint 750 euró gyűlt össze). Ugyanekkor a templomban esti evangelizációs istentiszteletek voltak, amelyeken Fekete Károly, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanszékvezető tanára és Riskó Jánosné budapesti lelkipásztor szolgált.

Egyházunkat is érintette a Leonard Stöckel-díj. 2010. október 31-én a Bártfán megtartott reformáció napi ünnepi istentisztelet keretében első ízben adták át a Szlovákiai Evangélikus Egyház által alapított Leonard Stöckel-díjat. A három díjazott között ott volt Bándy György evangélikus teológus, a pozsonyi Comenius Egyetem Evangélikus Teológiai Kara Ószövetségi Tanszékének vezetője, aki a komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Karán az Újszövetségi Tudományok Tanszékét is vezeti.

Tiszteletbeli főgondnokunk kiténtése. A Szlovákiai Magyar Írók Társasága (SZMÍT) 2010. november 5-én Ipolyszalkán a helyi önkormányzattal karöltve szervezte meg a III. Tudományos és ismeret-

terjesztő irodalmi konferenciát, melynek keretében másodszer adták át a 2009-ben alapított Turczel Lajos-díjat. Az SZMÍT Tudományos és Ismeretterjesztő Irodalom Szekciója javaslatára az elismerésben Kocsol László József Attila-díjas költő, egyházunk tiszteletbeli főgondnoka részeseült.

Megalakult egyházunk rádiótanácsa. November 8-án Somorján Fecsó Ivett, György András, Iski Ibolya, A. Kis Béla, Kiss Miklós, Molnár Árpád, Somogyi Alfréd és Vámos Béla összetételben megalakult az SZRKE Rádiótanácsa. A testület feladata egyházunkról szóló hanganyagok készítése, terjesztése, adásba juttatása.

Generális Konvent. 2010. november 15-én Kolozsvárott ülésezett a Generális Konvent elnöksége, ahol egyházunk képviselőjében Fazekas László püspök, Fekete Vince főgondnok és Rákos Loránt zsinati tanácsos vett részt. Másnap Bethlen Gábor születésének 430. évfordulója alkalmából a Generális Konvent kezdeményezésére emléktábla lett elhelyezve a gyulafehérvári római katolikus székesegyházban. Az ünnepi istentiszteleten Pap Géza, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke hirdette az ígét, a Gyulafehérvári Római Katolikus Főegyházmegye nevében Potyó Ferenc általános helynök mondott köszöntőt. Bethlen Gábort Huszár Pál, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának világi elnöke méltatta.

Püspöki látogatások. Fazekas László püspök Dobai Sándorral, a Komáromi Református Egyházmegye esperesével november 17-én a marcellházi, madari, komáromszentpéterei és perbetei gyülekezet, november 19-én a hetényi és martosimegyi gyülekezet, november 23-án pedig az ógyallai gyülekezet lelkészcsaládját látogatta meg.

Gimnáziumi szalagavató. A rima-szombati Tompa Mihály Református Gimnázium IV. évfolyamos diákjainak szalagavatói ünnepségét november 20-án tartották, ahol az igehirdetés szolgálatát Fazekas László püspök végezte.

Királyhágómelléken befejeződött a tisztújítás. December 4-én testvéregyházkerületünk, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Nagyváradon megtartott közgyűlésén befejeződött a tisztújítás folyamata (a választások eredményéről novemberi számunkban adtunk hírt): a nagyvárad-újvárosi templomban lezajlott, kilenc lelkipásztor felszentelésével egybekötött ünnepi istentiszteleten letették az esküt a megválasztott tisztségviselők.

Adventi fogadás. December 8-án Fekete Vince főgondnok és Fazekas László püspök eleget tettek Schmitt Pál köztársasági elnök meghívásának, aki Semjén

Zsolt miniszterelnök-helyetttel és több államtitkárrel együtt adventi fogadáson látta vendégül a határon túli történelmi egyházak képviselőit.

Nyugdíjba vonulás. December 9-én a pozsonyszentgyörgyi evangélikus templomban hálaadó istentisztelet volt abból az alkalomból, hogy Jaroslav Balocký ezredes, a fegyveres erők és testületek keretében működő Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat vezető lelkipásztora nyugdíjba vonult. Az alkalmon egyházunk képviselőjében Fazekas László püspök és Antala Éva, a börtönmisszió vezetője volt jelen.

Otthonszentelés. A 2010. december 12-én Perbenyikben megtartott ünnepi istentiszteleten az igehirdetés szolgálatával, majd imával és áldásmondással nyitotta meg Fazekas László püspök a Jó Pásztor Házát, amely fedél nélkül maradt anyáknak és gyermekeiknek próbál segítséget nyújtani. Az otthont a Jó Pásztor nonprofit szervezet üzemelteti.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

Február 6-án 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Kása Melinda alsólánci lelkipásztor igehirdetése arról szól, hogy a fáraó üldözőbe vette Izrael népét és vissza akarja őket vitetni Egyiptomba.

Február 20-án 8.05-kor a Világosságban Sebők János madi lelkipásztor Mózes hálaadó énekéről és a Márában édessé lett keserű vízről szól a hallgatókhoz.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 12.05.

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címén és a református lelkési hivatalokban.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla
Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely
ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09

Előfizetőink figyelmébe

Amint már novemberben és decemberben is írtuk, lapunk éves előfizetési díja változatlanul **4,20 euró**. Kérjük, az előfizetési díjat **2011. január 31-ig** azzal a pénzesutalvánnyal térítsék meg, amit jelen számunkkal együtt küldtünk.

Ha a fizetést esetleg mégis más formában ejtenék meg, kérjük, tudassák a tényt a **Zsinati Elnökség Gazdasági Osztályával** (Jókai u. 34., 945 01 Komárno; mail: kollar.erika@reformata.sk; tel.: 035/7701 826), mivel a számlán megjelenő azonosíthatatlan összegek fölösleges bonyodalmat okoznak.

Megértésüket és a Kálvinista Szemléhez való ragaszkodásukat köszönjük, békecséges és áldásokban bővelkedő új esztendő, sok jó, értékes, építő olvasnivalót kívánunk!

A szerkesztőség